

I

(Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

ASETUKSET

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) N:o 223/2014,

annettu 11 päivänä maaliskuuta 2014,

vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahastosta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 175 artiklan 3 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Eurooppa-neuvoston 17 päivänä kesäkuuta 2010 antamissa päätelmissä hyväksyttiin älykästä, kestäväää ja osallistavaa kasvua koskeva unionin strategia, jäljempänä 'Eurooppa 2020 -strategia', ja sen myötä unioni ja jäsenvaltiot ovat asettaneet tavoitteekseen vähentää vuoteen 2020 mennessä vähintään 20 miljoonalla sellaisten ihmisten lukumäärää, joita uhkaa köyhyys ja sosiaalinen syrjäytyminen. Tästä huolimatta vuonna 2011 lähes neljäjäsenosa Euroopassa asuvista ihmisistä (119,82 miljoonaa) uhkasi köyhyys tai sosiaalinen syrjäytyminen, ja köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien ihmisten

lukumäärä kasvoi noin 4 miljoonalla edellisestä vuodesta. Köyhyys ja sosiaalinen syrjäytyminen eivät kuitenkaan jakaudu unionissa tasaisesti, ja niiden vakavuus vaihtelee jäsenvaltioittain.

- (2) Aineellisesta tai jopa vakavasta aineellisesta puutteesta kärsivien ihmisten lukumäärä kasvaa unionissa, ja vuonna 2011 lähes 8,8 prosenttia unionin kansalaisista eli vakavassa aineellisessa puutteessa. Lisäksi nämä ihmiset ovat usein liian syrjäytyneitä voidakseen hyötyä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013 ⁽⁴⁾ ja etenkin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1304/2013 ⁽⁵⁾ aktiivointitoimenpiteistä.
- (3) Jäsenvaltioiden ja komission olisi toteutettava aiheellisia toimenpiteitä kaikenlaisen syrjinnän estämiseksi sekä varmistettava miesten ja naisten välinen tasa-arvo ja sukupuolinäkökulman johdonmukainen huomioon ottaminen kaikissa vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahaston, jäljempänä 'rahasto', valmistelun, ohjelmatyön, hallinnoinnin ja täytäntöönpanon, seurannan ja arvioinnin vaiheissa sekä tiedotus- ja valituskampanjoissa ja parhaiden toimintatapojen vaihdossa.
- (4) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa korostetaan, että unionin perustana olevat arvot ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina.

⁽¹⁾ EUVL C 133, 9.5.2013, s. 62.

⁽²⁾ EUVL C 139, 17.5.2013, s. 59.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 25. helmikuuta 2014 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 10. maaliskuuta 2014.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320).

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1304/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan sosiaalirahastosta ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1081/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 470).

- (5) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklassa korostetaan, että unioni tunnustaa Euroopan unionin perusoikeuskirjassa esitetyt oikeudet, vapaudet ja periaatteet.
- (6) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 174 artiklassa määrätään, että edistääkseen koko unionin sopusointuista kehitystä unioni kehittää ja harjoittaa toimintaansa taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden lujittamiseksi.
- (7) Rahaston olisi lisättävä sosiaalista yhteenkuuluvuutta myötävaikuttamalla köyhyyden vähentämiseen ja lopulta köyhyyden pahimpien muotojen poistamiseen unionissa tukemalla kansallisia ohjelmia, jotka tarjoavat muuta kuin taloudellista tukea ruoan puutteen ja vakavan aineellisen puutteen helpottamiseksi ja/tai vähävaraisimpien sosiaalisen osallisuuden edistämiseksi. Rahaston olisi lievennettävä niitä äärimmäisen köyhyyden muotoja, jotka vaikuttavat eniten sosiaaliseen syrjäytymiseen, kuten asunnottomuutta, lasten köyhyyttä ja ruoan puutetta.
- (8) Rahaston tarkoituksena ei ole korvata toimia, joita jäsenvaltiot toteuttavat köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjumiseksi, eikä etenäkään toimia, jotka ovat tarpeen heikossa asemassa olevien ja pienituloisten ryhmien marginalisoitumisen estämiseksi sekä köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen riskin kasvamisen ehkäisemiseksi.
- (9) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 317 artiklan mukaisesti ja yhteistyössä toteutettavan hallinnon puitteissa olisi määriteltävä edellytykset, joilla komissio voi toteuttaa unionin yleisen talousarvion täytäntöönpanoon liittyvät tehtävänsä, ja selkiytettävä jäsenvaltioiden kanssa tehtävään yhteistyöhön liittyvät tehtävät. Näiden edellytysten täytyessä komissiolla olisi oltava varmuus siitä, että jäsenvaltiot käyttävät rahastoa laillisella ja asianmukaisella tavalla ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) N:o 966/2012⁽¹⁾, jäljempänä 'varainhoitoasetus', tarkoitettuna moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti.
- (10) Näillä säännöksillä varmistetaan myös, että tuettavat toimet ovat sovellettavan unionin oikeuden sekä tämän asetuksen välittömästi tai välillisesti täytäntöönpanevan asiaa koskevan kansallisen lainsäädännön mukaisia, etenkin vähävaraisimmille jaettavien elintarvikkeiden ja/tai perushyödykkeiden turvallisuuden osalta.
- (11) Rahaston määrärahojen jaossa jäsenvaltioiden kesken vuosina 2014–2020 otetaan yhtäläisesti huomioon seuraavat indikaattorit, joita arvioidaan Eurostatilta saatujen tietojen perusteella: vakavaa aineellista puutetta kokeva väestö ja erittäin alhaisen työssäkäyntiasteen kotitalouksissa elävä väestö. Lisäksi jaossa otetaan huomioon eri tavat avustaa vähävaraisimpia jäsenvaltioissa. Kullekin jäsenvaltiolle olisi kuitenkin kohdennettava vähintään 3 500 000 euron määrä ohjelmakaudeksi 2014–2020, jotta voidaan perustaa toimenpideohjelma, jolla on taroituksenmukaiset resurssit.
- (12) Jäsenvaltiolle kohdennettavat rahaston määrärahat olisi vähennettävä jäsenvaltion rakennerahastomäärärahoista.
- (13) Jäsenvaltioiden toimenpideohjelmissa olisi kartoitettava ja perusteltava ne ruoan puutteen ja/tai aineellisen puutteen muodot, joihin toiminta kohdistuu, ja/tai tuettavat sosiaalista osallisuutta edistävät toimet sekä kuvattava sen vähävaraisimmille annettavan avun erityispiirteet, joka toteutetaan rahastosta kansallisille ohjelmille myönnettävällä tuella. Ohjelmaan olisi sisällyttävä myös elementtejä, joiden avulla varmistetaan toimenpideohjelmien tehokas ja vaikuttava täytäntöönpano.
- (14) Unionissa esiintyy vakavaa puutetta ruoasta, samaan aikaan kun ruokaa haaskataan merkittävästi. Rahaston olisi tarvittaessa helpotettava elintarvikelahjoituksia. Tämä ei kuitenkaan vaikuta tarpeeseen poistaa nykyiset esteet, jotta voidaan kannustaa ylimääräisen ruoan lahjoittamiseen ruoan puutteen torjumiseksi.
- (15) Jotta voidaan varmistaa rahastosta rahoitettavien toimenpiteiden tehokas ja vaikuttava täytäntöönpano, jäsenvaltioiden olisi tarvittaessa edistettävä alue- ja paikallisviranomaisten sekä kansalaisyhteiskuntaa edustavien elinten välistä yhteistyötä sekä rahastosta rahoitettavien toimien laatimisesta ja toteuttamisesta mukana olevien toimijoiden osallistumista.
- (16) Jotta rahaston vaikutus etenkin kansallisten olosuhteiden mahdollisiin muutoksiin nähdessä olisi mahdollisimman suuri, on aiheellista vahvistaa menettely toimenpideohjelman muuttamista varten.
- (17) Jotta eri tarpeisiin voidaan vastata mahdollisimman tehokkaasti ja taroituksenmukaisesti ja jotta vähävaraisimmat voidaan tavoittaa paremmin, olisi sovellettava kumppanuseriaa.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 966/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta (EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1).

- (18) Kokemusten ja parhaiden toimintatapojen vaihto tuo huomattavaa lisäarvoa, koska se mahdollistaa keskinäisen oppimisen. Komission olisi helpotettava ja edistettävä tällaista tietojen jakamista sekä tavoiteltava yhteisvaikutuksia parhaiden toimintatapojen vaihdon kanssa, jota harjoitetaan muiden asiaan liittyvien rahastojen ja erityisesti Euroopan sosiaalirahaston, jäljempänä 'ESR', yhteydessä.
- (19) Jotta toimenpideohjelmien täytäntöönpanon edistymistä voidaan seurata, jäsenvaltioiden olisi laadittava ja toimitettava komissiolle vuotuiset ja lopulliset täytäntöönpanokertomukset. Tällä olisi varmistettava olennaisien ja ajan-tasaisten tietojen saatavuus näitä toimenpideohjelmiä varten. Samoista syistä komission ja kunkin jäsenvaltion olisi pidettävä vuosittain tarkastelukokous, jolleivät ne sovi toisin. Asianomaiset sidosryhmät olisi otettava mukaan seurantaan asianmukaisella tavalla.
- (20) Jotta voidaan parantaa kunkin toimenpideohjelman laatua ja rakennetta sekä arvioida rahaston vaikuttavuutta ja tehokkuutta, olisi toteutettava ennako- ja jälkiarvioinnit. Arviointien olisi perustuttava olennaisiin tietoihin, ja niitä olisi täydennettävä tarpeellisessa määrin toimenpideohjelmasta tukea saaneisiin vähävaraisimpiin kohdistuvilla selvityksillä ja tarvittaessa ohjelmakauden aikana suoritettavilla arvioinneilla. Näissä arvioinneissa olisi myös kunnioitettava loppukäyttäjien yksityisyyttä, ja ne olisi toteutettava siten, että vähävaraisimpia ei leimata. Tähän liittyvät jäsenvaltioiden ja komission tehtävät olisi täsmennettävä.
- (21) Rahastoa arvioitaessa ja arviointimenetelmiä kehitettäessä olisi pidettävä mielessä, että puutteen käsite on moniulotteinen.
- (22) Kansalaisilla on oikeus tietää, miten unionin rahoitusvarat sijoitetaan ja mitä vaikutuksia niillä on. Jotta voidaan varmistaa rahaston saavutuksia koskevan tiedon laaja jakelu sekä rahoitusmahdollisuuksien saatavuus ja avoimuus, olisi vahvistettava tiedottamista ja viestintää koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja erityisesti ne, jotka koskevat tuensaajien, jäsenvaltioiden ja tarvittaessa paikallisia alueviranomaisten velvoitteita.
- (23) Sovelletaan yksilöiden suojelua henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaata liikkuvuutta koskevaa unionin oikeutta, etenkin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 95/46/EY⁽¹⁾.
- (24) On tarpeen vahvistaa rahastosta toimenpideohjelmille myönnettävän osarahoituksen enimmäistaso, jotta unionin varoilla olisi kerrannaisvaikutus. Lisäksi olisi otettava huomioon väliaikaisista talousarviovaikeuksista kärsivien jäsenvaltioiden tilanne.
- (25) Kaikkialla unionissa olisi sovellettava rahaston tukikelpoisuuskautta, toimia ja menoja koskevia yhtenäisiä, yksinkertaisia ja tasapuolisia sääntöjä. Tukikelpoisuusehdoissa olisi otettava huomioon rahaston tavoitteiden ja kohde-ryhmien erityisluonne etenkin toimien asianmukaisten ja yksinkertaistettujen tukikelpoisuusehtojen, tukimuotojen sekä korvaussääntöjen ja -ehtojen osalta.
- (26) Kun otetaan huomioon päivämäärä, johon mennessä tarjouspyynnöt on tehtävä, tämän asetuksen hyväksymistä koskevat määräajat ja toimenpideohjelmien valmisteluun tarvittava aika, olisi otettava käyttöön säännöt, joiden avulla mahdollistetaan sujuva siirtyminen siten, että elintarvikeavun jakelu ei keskeydy. Tätä varten on aiheellista sallia menojen tukikelpoisuus 1 päivästä joulukuuta 2013 alkaen.
- (27) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1308/2013⁽²⁾ säädetään, että julkisessa interventiossa ostetut tuotteet voidaan poistaa asettamalla ne käytettäväksi unionin vähävaraisimmille suunnatussa elintarvikkeiden jakeluohjelmassa, jos kyseisessä ohjelmassa niin säädetään. Koska näiden tuotteiden käytöstä, käsittelystä tai myynnistä saatujen elintarvikkeiden saanti voi olosuhteista riippuen olla taloudellisesti suotuisin vaihtoehto, tässä asetuksessa on aiheellista säätää tällaisesta mahdollisuudesta. Tällaisia tuotteita koskevasta liiketoimesta saadut määrät olisi käytettävä vähävaraisimpien eduksi. Näitä määriä ei olisi käytettävä ohjelmaan sovellettavan jäsenvaltioiden osarahoitusvelvoitteen pienentämisen perusteena. Näiden tuotteiden ja niistä saatavien tulojen mahdollisimman tehokkaan käytön varmistamiseksi komission olisi hyväksyttävä täytäntöönpanosäädöksiä asetuksen (EU) N:o 1308/2013 mukaisesti hyväksyttävä täytäntöönpanosäädöksiä sellaisten menettelyjen vahvistamiseksi, joilla näitä tuotteita voidaan käyttää, käsitellä tai myydä vähävaraisimmille suunnatussa ohjelmassa.
- (28) On tarpeen määrittää, minkä tyyppisiä toimia voidaan toteuttaa komission ja jäsenvaltioiden aloitteesta rahastosta tuettavana teknisenä tukena. Komission olisi tätä varten kuultava jäsenvaltioita ja kumppaniorganisaatioiden unionin tason edustajia.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY, annettu 24 päivänä lokakuuta 1995, yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1308/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 992/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 671).

- (29) Yhteistyössä toteutettavan hallinnon periaatteen mukaisesti vastuun ohjelmien hallinnonnista ja valvonnasta olisi kuuluttava jäsenvaltioille ja komissiolle. Vastuun jäsenvaltion toimenpideohjelman täytäntöönpanosta ja valvonnasta olisi kuuluttava ensisijaisesti jäsenvaltiolle sen hallinto- ja valvontajärjestelmän kautta.
- (30) Jäsenvaltioiden olisi toteutettava riittävät toimenpiteet hallinto- ja valvontajärjestelmänsä asianmukaisen rakenteen ja toiminnan turvaamiseksi, jotta ne voivat taata rahaston laillisen ja sääntöjenmukaisen käytön. Sen vuoksi olisi täsmennettävä toimenpideohjelmien hallinto- ja valvontajärjestelmiin sekä sääntöjenvastaisuuksien ja unionin lainsäädännön rikkomusten ehkäisyyn, toteamiseen ja oikaisuun liittyvät jäsenvaltioiden velvoitteet.
- (31) Jäsenvaltioiden olisi täytettävä tämän asetuksen ja varainhoitoasetuksen mukaisten yhteistyössä toteutettavaa hallinnointia koskevien sääntöjen mukaiset hallinto-, valvonta- ja tarkastusvelvollisuutensa ja otettava hoitaakseen kyseisissä säännöissä vahvistetut tehtävät. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että rahastoa koskevien valitusten tutkimiseksi on käytössä tehokkaita järjestelyjä tässä asetuksessa vahvistettujen edellytysten mukaisesti. Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti jäsenvaltioiden olisi komission pyynnöstä tutkittava komissiolle toimitetut valitukset silloin, kun ne kuuluvat niiden omien järjestelyjen soveltamisalaan, ja ilmoitettava komissiolle sen pyynnöstä näiden tutkimusten tuloksista.
- (32) Jäsenvaltioiden olisi nimettävä hallintoviranomainen, todentamisviranomainen ja toiminnallisesti riippumaton tarkastusviranomainen kutakin toimenpideohjelmaa varten. Jotta jäsenvaltiot voisivat toimia joustavasti perustaessaan valvontajärjestelmiä, on asianmukaista säätää siitä mahdollisuudesta, että hallintoviranomainen suorittaa myös todentamisviranomaisen tehtävät. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi voitava nimetä välittäviä elimiä, jotka suorittavat tietyt hallintoviranomaisen tai todentamisviranomaisen tehtävät. Tässä tapauksessa jäsenvaltioiden olisi ilmoitettava selkeästi niiden velvollisuudet ja tehtävät.
- (33) Päävastuu rahaston vaikuttavasta ja tehokkaasta täytäntöönpanosta on hallintoviranomaisella, joten sillä on merkittävä määrä toimenpideohjelman hallintoon ja seurantaan, varainhoitoon ja valvontaan sekä hankkeiden valintaan liittyviä tehtäviä. Näin ollen tässä asetuksessa olisi annettava säännökset hallintoviranomaisen velvollisuuksista ja tehtävistä.
- (34) Todentamisviranomaisen olisi laadittava maksatushake-
mukset ja toimitettava ne komissiolle. Sen olisi laadittava tilitys ja todennettava tilien täydellisyys, oikeellisuus ja totuudenmukaisuus ja se, että tileihin kirjatut menot ovat sovellettavien unionin ja kansallisten sääntöjen mukaiset. Tässä asetuksessa olisi annettava säännökset todentamisviranomaisen velvollisuuksista ja tehtävistä.
- (35) Tarkastusviranomaisen olisi varmistettava, että tehdään hallinto- ja valvontajärjestelmiä, toimista poimittua asianmukaista otosta sekä tilejä koskevia tarkastuksia. Tässä asetuksessa olisi annettava säännökset tarkastusviranomaisen velvollisuuksista ja tehtävistä. Ilmoitettuja menoja koskevat tarkastukset olisi tehtävä edustavalle otokselle toimista, jotta tulokset voidaan ekstrapoloida. Luotettavan edustavan otoksen saamiseksi olisi pääsääntöisesti käytettävä tilastollista otantamenetelmää. Tarkastusviranomaisen olisi kuitenkin voitava asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa käyttää muuta kuin tilastollista otantamenetelmää tai yksityiskohtaisia tarkastuksia edellyttäen, että tässä asetuksessa säädettyjä ehtoja noudatetaan.
- (36) Jotta voidaan ottaa huomioon rahaston hallinto- ja valvontajärjestelmien erityinen rakenne sekä tarve varmistaa oikeasuhteinen lähestymistapa, tarvitaan erityisiä säännöksiä hallinto- ja todentamisviranomaisen nimeämisestä. Tarpeettoman hallinnollisen taakan välttämiseksi tämän asetuksen mukaisten nimeämisperusteiden täyttämistä koskeva ennakkotarkastus olisi rajattava hallinto- ja todentamisviranomaisen. Nimeämistä ei olisi oltava tarpeen hyväksyä komissiolle. Jos tarkastus- ja valvontajärjestelyihin perustuvassa nimeämisperusteiden täyttämistä koskevassa seurannassa saadut tulokset osoittavat, että perusteita ei ole täytetty, seurannan olisi johdettava korjaaviin toimiin ja mahdollisesti nimeämisen peruuttamiseen.
- (37) Varainhoidon valvontaa koskevaa komission toimivaltaa rajoittamatta olisi varmistettava jäsenvaltioiden ja komission välinen yhteistyö tämän asetuksen puitteissa ja vahvistettava perusteet, joiden mukaisesti komissio voi kansallisten järjestelmien valvontastrategiansa puitteissa määrittää, kuinka vakuuttavat takeet sen olisi saatava kansallisilta tarkastuslaitoksilta.
- (38) Olisi säädettävä komission toimivallasta ja tehtävistä, jotka koskevat hallinto- ja valvontajärjestelmien tehokkaan toiminnan tarkistamista ja jäsenvaltioille esitettäviä vaatimuksia toteuttaa toimia. Jotta komissio voisi tehdä päätelmiä rahaston tuloksellisuudesta, sillä olisi myös oltava toimivalta tehdä paikan päällä tarkastuksia, joissa keskitytään moitteettomaan varainhoitoon liittyviin seikkoihin.
- (39) Unionin talousarviositoumukset olisi tehtävä vuosittain. Ohjelman hallinnon tehokkuuden varmistamiseksi on tarpeen vahvistaa ennakkomaksuja, välimaksupyynnöitä sekä loppumaksun maksamista koskevat yksinkertaiset säännöt.

- (40) Jotta voidaan varmistaa, että komissiolla on ennen tilien hyväksymistä riittävä varmuus asiassa, välimaksupyynnön johdosta maksettavan määrän olisi oltava 90 prosenttia määrästä, joka saadaan sovellettaessa toimenpideohjelman hyväksymistä koskevassa päätöksessä säädettyä osarahoitusosuutta tukikelpoisiin menoihin. Suorittamatta olevat erääntyneet määrät olisi maksettava jäsenvaltioille tilien hyväksymisen yhteydessä, edellyttäen, että komissio voi todeta, että tilit ovat täydelliset, oikeat ja totuudenmukaiset.
- (41) Toimenpideohjelman alussa maksettavalla ennakkomaksulla olisi varmistettava, että jäsenvaltiolla on toimenpideohjelman hyväksymisestä alkaen käytettävissään varat, joilla se tukee tuensaajia toimien täytäntöönpanossa. Tämä ennakkorahoitus olisi käytettävä yksinomaan tähän tarkoitukseen ja siten, että tuensaajat saavat riittävän rahoituksen, jotta ne voivat käynnistää toimen heti sen valinnan jälkeen.
- (42) Tuki olisi maksettava tuensaajille täysimääräisenä 90 päivän kuluessa päivästä, jona tuensaaja on esittänyt maksupyynnön, edellyttäen, että varoja on käytettävissä ennakkomaksun ja välimaksujen johdosta. Hallintoviranomaisen olisi voitava keskeyttää määräajan kuluminen, jos kaikkia todentavia asiakirjoja ei ole toimitettu tai jos on näyttöä lisätutkimuksia vaativasta sääntöjenvastaisuudesta.
- (43) Unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi olisi säädettävä ajallisesti rajatuista toimista, joilla valtuutetulle tulosten ja menojen hyväksyjälle annetaan mahdollisuus keskeyttää maksatus, jos on selvää näyttöä merkittävistä puutteista hallinto- ja valvontajärjestelmän toiminnassa tai maksupyynnön liittyvistä sääntöjenvastaisuuksista taikka jos asiakirjojen toimittaminen tilien tarkastusta ja hyväksymistä varten on laiminlyöty. Määräajan keskeytyksen pituuden olisi oltava enintään kuusi kuukautta, ja sitä olisi voitava jatkaa yhdeksään kuukauteen jäsenvaltion suostumuksella, jotta saadaan tarpeeksi aikaa keskeyttämiseen johtaneiden syiden poistamiseen ja vältetään täten keskeytysten soveltaminen.
- (44) Jotta voidaan suojata unionin taloudelliset edut ja tarjota ohjelmien tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseen tarvittavat keinot, olisi annettava säännöksiä, joiden nojalla komissio voi keskeyttää maksatuksen.
- (45) Jotta varainhoitoasetuksen vaatimuksia voidaan soveltaa rahaston varainhoitoon, on tarpeen säätää tilien laatimista sekä tilien tarkastusta ja hyväksymistä koskevista yksinkertaisista menettelyistä, joilla olisi varmistettava näiden järjestelyjen selkeä perusta ja oikeusvarmuus. Jotta jäsenvaltio voisi täyttää velvollisuutensa asianmukaisesti, sen olisi lisäksi voitava jättää tileistä pois määrät, joiden laillisuuden ja asianmukaisuuden arviointi on meneillään.
- (46) Sääntöjenvastaisten menojen ilmoittamisen riskin vähentämiseksi todentamisviranomaisen olisi voitava ilman lisäperusteluita sisällyttää lisätarkastuksia edellyttävät määrät välimaksua koskevaan pyyntöön sen tilivuoden jälkeen, jona ne on viety sen kirjanpitojärjestelmään.
- (47) Tuensaajien hallinnollisen taakan vähentämiseksi olisi asetettava erityiset määräajat, joiden kuluessa hallintoviranomaiset ovat velvollisia varmistamaan, että toimista on saatavilla asiakirjoja sen jälkeen kun menot on toimitettu tai toimi saatettu päätökseen. Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti asiakirjojen säilytysaika olisi määritettävä toimen tukikelpoisten menojen kokonaismäärän mukaan.
- (48) Koska tilit tarkistetaan ja hyväksytään vuosittain, sulkeamisenettelyn olisi oltava yksinkertainen. Ohjelman lopullisen sulkemisen olisi näin ollen perustuttava ainoastaan viimeistä tilivuotta koskeviin asiakirjoihin ja lopulliseen täytäntöönpanokertomukseen tai viimeiseen vuosittaiseen täytäntöönpanokertomukseen ilman, että on tarpeen toimittaa lisää asiakirjoja.
- (49) Unionin talousarvion turvaamiseksi on mahdollista, että komission on tarpeen tehdä rahoitusoikaisuja. Jäsenvaltioiden oikeusvarmuuden turvaamiseksi on tärkeää määritellä tilanteet, joissa sovellettavan unionin oikeuden tai sen soveltamiseen liittyvän kansallisen lainsäädännön rikkominen voi johtaa komission tekemiin rahoitusoikaisuihin. Jotta voidaan varmistaa, että rahoitusoikaisut, joita komissio voi määrätä jäsenvaltioille, liittyvät unionin taloudellisten etujen suojaamiseen, tällaiset oikaisut olisi rajoitettava tapauksiin, joissa sovellettavan unionin oikeuden tai asiaankuuluvan unionin oikeuden soveltamiseen liittyvän kansallisen lainsäädännön rikkominen liittyy toimien ja niitä vastaavien komissiolle ilmoitettujen menojen tukikelpoisuuteen, sääntöjenmukaisuuteen, hallinnointiin tai valvontaan. Oikeasuhteisuuden varmistamiseksi on tärkeää, että komissio ottaa rahoitusoikaisusta päättäessään huomioon rikkomuksen luonteen ja vakavuuden sekä siihen liittyvät rahoitusvaikutukset unionin talousarvioon.
- (50) On tarpeen luoda oikeudellinen viitekehys, jossa säädetään vahvoista hallinto- ja valvontajärjestelmistä sekä tehtävien ja vastuun tarkoituksenmukaisesta jaosta, kun on kyse yhteistyössä toteutettavasta hallinnoinnista. Komission asemaa olisi näin ollen täsmennettävä ja selkeytettävä ja olisi säädettävä oikeasuhteiset säännöt, jotka koskevat komission tekemiä rahoitusoikaisuja.

- (51) Toimien tarkastusvälin olisi oltava oikeassa suhteessa rahastosta annettavan unionin tuen määrään. Suoritettavien tarkastusten määrää olisi vähennettävä etenkin silloin kun toimeen liittyvien tukikelpoisten menojen yhteismäärä on enintään 150 000 euroa. Olisi kuitenkin oltava mahdollista suorittaa tarkastuksia milloin tahansa, kun on näyttöä sääntöjenvastaisuudesta tai petoksesta, tai päätökseen saadun toimen päättämisen jälkeen osana otantatarkastusta. Komission olisi voitava tarkistaa tarkastusviranomaisen jäljitysketju tai osallistua tarkastusviranomaisen paikan päällä tekemiin tarkastuksiin. Jos komissio ei tällä tavalla voi tarvittavassa määrin varmistua siitä, että tarkastusviranomaisen toimii tehokkaasti, sen olisi voitava suorittaa tarkastustoimenpide uudelleen silloin, kun tämä on kansainvälisesti hyväksytyjen tarkastusstandardien mukaista. Jotta komission tekemien tarkastusten määrä olisi oikeassa suhteessa riskiin, komission olisi voitava vähentää toimenpideohjelmiä koskevaa tarkastustyötä, jos merkittäviä puutteita ei ole tai jos tarkastusviranomaiseen voidaan luottaa. Tuensaajiin kohdistuvan hallinnollisen taakan vähentämiseksi olisi otettava käyttöön erityiset säännöt, joilla vähennetään eri tahojen, eli Euroopan tilintarkastustuomioistuimen, komission ja tarkastusviranomaisen, samoja toimia koskevien tarkastusten päällekkäisyyttä. Tarkastusten soveltamisalassa olisi lisäksi otettava täysimääräisesti huomioon rahaston tavoite, kohdeyryhmien erityisominaisuudet ja se, että monet tuensaajat ovat vapaaehtoisorganisaatioita.
- (52) Rahoituskurin varmistamiseksi on aiheellista määrittää talousarviositoumuksen osan vapauttamista toimenpideohjelmassa koskevat järjestelyt, erityisesti silloin, kun jokin erä voidaan jättää vapauttamisen ulkopuolelle, etenkin jos täytäntöönpanon viiveet johtuvat olosuhteista, jotka ovat asianomaisesta osapuolesta riippumattomia, epätavanomaisia tai ennalta arvaamattomia ja joiden seurauksia ei osoitetusta huolellisuudesta huolimatta voida välttää, sekä tilanteessa, jossa maksupyyntö on tehty mutta maksun määräajan kulumisen on keskeytetty tai maksu on keskeytetty.
- (53) Tämän asetuksen tiettyjen muiden kuin keskeisten osien täydentämiseksi ja muuttamiseksi komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti vuotuisten ja lopullisten täytäntöönpanokertomusten sisällöstä, indikaattorien luettelo mukaan lukien, perusteista, joiden mukaisesti määritetään ilmoitettavat sääntöjenvastaisuudet, toimitettavat tiedot ja aiheettomasti maksettujen määrien takaisinperintä, säännöistä, jotka koskevat hallintoviranomaisten perustamien seurantarjestelmien puitteissa sähköisesti tallennettavia ja säilytettäviä tietoja, jäljitysketjuja koskevista vähimmäisvaatimuksista, kansallisten tarkastusten laajuudesta ja sisällöstä sekä otantamenetelmistä, tarkastusten aikana kerättyjen tietojen käyttöä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä sekä niistä perusteista, joilla määritetään hallinto- ja valvontajärjestelmien vakavat puutteet, sovellettavan rahoitusoiikaisun suuruus sekä kiinteämääräisten tai ekstrapoloitujen rahoitusoiikaisujen soveltamista. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla.
- (54) Komission olisi delegoituja säädöksiä valmistellessaan laatiessaan varmistettava, että asianomaiset asiakirjat toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaista, hyvissä ajoin ja asianmukaisesti.
- (55) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa, joka koskee päätöksiä vuotuisista suunnitelmista, jotka koskevat toimia, jotka rahoitetaan teknisestä tuesta komission aloitteesta, päätöksiä toimenpideohjelmien hyväksymisestä ja muuttamisesta, päätöksiä välimaksujen keskeyttämisestä, päätöksiä tilien hyväksymättä jättämisestä ja veloitettavasta määrästä siinä tapauksessa, että tilejä ei ole hyväksytty, päätöksiä rahoitusoiikaisista, päätöksiä, joilla vahvistetaan jäsenvaltioille osoitettujen maksusitoumusmäärärahojen vuosittainen jakautuminen ja, kun on kyse vapauttamisesta, päätöksiä ohjelmien hyväksymisestä annettujen päätösten muuttamisesta.
- (56) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi uskottava täytäntöönpanovaltaa, joka koskee sitä, kuinka usein sääntöjenvastaisuuksia koskevia ilmoituksia on annettava ja ilmoittamisessa käytettävää mallia, ehtoja ja edellytyksiä, jotka hallintoa ja valvontaa koskevan sähköisen tiedonvaihtojärjestelmän on täytettävä, tietojen tallentamisen ja säilyttämisen teknisiä määritelmiä hallinto- ja valvontajärjestelmässä, johdon vahvistuslausuman mallia, tarkastusstrategian, tarkastuslausunnon ja tarkastuskertomuksen malleja, riippumattoman tarkastuselimen kertomuksen ja lausunnon mallia sekä kuvausta hallintoviranomaisen, tai tapauksen mukaan todentamisviranomaisen, toteuttamista tehtävistä ja menettelyistä, maksatushakemusten mallia ja tilityksen mallia. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011⁽¹⁾ mukaisesti.
- (57) Tiettyjen asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklassa säädettyä tarkastelumenetelmää noudattaen hyväksyttävien täytäntöönpanoasetusten mahdolliset vaikutukset ja seuraukset ovat jäsenvaltioille siinä määrin merkittäviä, että poikkeuksen tekeminen yleisestä säännöstä on perusteltua. Näin ollen, jos komitea ei anna lausuntoa, komission

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovaltaa käyttäen (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

ei olisi hyväksyttävä ehdotusta täytäntöönpanosäädökseksi. Nämä täytäntöönpanosäädökset koskevat tietojen tallentamisen ja säilyttämisen teknisiä eritelmiä hallinto- ja valvontajärjestelmässä. Tämän vuoksi näihin täytäntöönpanosäädöksiin olisi sovellettava asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa.

2 artikla

Määritelmät

Sovelletaan seuraavia määritelmiä:

- (58) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita, mukaan luettuina ihmisarvon sekä yksityis- ja perhe-elämän kunnioittaminen, oikeus henkilötietojen suojaan, lapsen oikeudet, ikääntyneiden henkilöiden oikeudet, miesten ja naisten välinen tasa-arvo ja syrjäntäkielto. Tätä asetusta olisi sovellettava näiden oikeuksien ja periaatteiden mukaisesti.
- (59) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita eli sosiaalisen yhteenkuuluvuuden kohentamista unionissa sekä myötävaikuttamista köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjuntaan, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (60) Olisi varmistettava, että rahasto täydentää toimenpiteitä, joita rahoitetaan ESR:sta sosiaalista osallisuutta edistävinä toimina, kuitenkin siten, että siitä tuetaan yksinomaan vähävaraisimpia.
- (61) Jotta tässä asetuksessa säädetyt delegoidut säädökset voisivat tulla voimaan pikaisesti, tämän asetuksen olisi tultava voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I OSASTO

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde ja tarkoitus

Tällä asetuksella perustetaan vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahasto, jäljempänä 'rahasto', 1 päivänä tammikuuta 2014 alkavaksi ja 31 päivänä joulukuuta 2020 päättyväksi ajaksi, määritellään rahaston tavoitteet, siitä myönnettävän tuen soveltamisala, käytettävissä olevat varat ja niiden jakautuminen kullekin jäsenvaltiolle sekä vahvistetaan säännöt, jotka ovat tarpeen rahaston vaikuttavuuden ja tehokkuuden varmistamiseksi.

- 1) 'perushyödykkeinä annettavalla avulla' tarkoitetaan vähävaraisimpien henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettuja vähäarvoisia peruskulutustavaroita, esimerkiksi vaatteita, jalkineita, hygieniatarvikkeita, koulutarvikkeita ja makuupusseja;
- 2) 'vähävaraisimmilla' tarkoitetaan luonnollisia henkilöitä, jotka ovat yksittäisiä henkilöitä tai tällaisten henkilöiden muodostamia perheitä, kotitalouksia tai ryhmiä, joiden avuntarve on todettu sellaisin objektiivisin perustein, jotka kansalliset toimivaltaiset viranomaiset ovat vahvistaneet asianomaisia sidosryhmiä kuultuaan eturistiriitoja välttämällä tai jotka kumppaniorganisaatiot ovat määrittäneet ja jotka kyseiset kansalliset toimivaltaiset viranomaiset ovat hyväksyneet ja joihin voi sisältyä elementtejä, jotka mahdollistavat kohdentamisen tietyillä maantieteellisillä alueilla eläville vähävaraisimmille;
- 3) 'kumppaniorganisaatioilla' tarkoitetaan julkisia elimiä ja/tai voittoa tavoittelemattomia organisaatioita, jotka jakavat elintarvikkeita ja/tai perushyödykkeitä vähävaraisimmille ja toteuttavat tarvittaessa liitännäistoimenpiteitä suoraan tai muiden kumppaniorganisaatioiden välityksellä tai toteuttavat toimia, jotka tähtäävät suoraan vähävaraisimpien sosiaalisen osallisuuden edistämiseen, ja joiden toimet hallintoviranomainen on valinnut 32 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaisesti;
- 4) 'kansallisilla ohjelmilla' tarkoitetaan ohjelmia, joilla on ainakin osittain samat tavoitteet kuin rahastolla ja joita julkiset elimet tai voittoa tavoittelemattomat organisaatiot toteuttavat kansallis-, alue- tai paikallistasolla;
- 5) 'elintarvikkeina ja/tai perushyödykkeinä annettavan avun toimenpideohjelmalla', jäljempänä myös 'toimenpideohjelma I', tarkoitetaan toimenpideohjelmaa, josta tuetaan elintarvikkeiden ja/tai perushyödykkeiden jakamista vähävaraisimmille ja tarvittaessa liitännäistoimenpiteiden toteuttamista vähävaraisimpien sosiaalisen syrjäytymisen vähentämiseksi;
- 6) 'vähävaraisimpien sosiaalista osallisuutta edistävällä toimenpideohjelmalla', jäljempänä myös 'toimenpideohjelma II', tarkoitetaan toimenpideohjelmaa, josta tuetaan sellaisia toimia vähävaraisimpien sosiaalisen osallisuuden edistämiseksi, jotka eivät sisällä taloudellista tukea tai aineellista apua ja jotka eivät ole aktiivisia työmarkkinatoimenpiteitä;
- 7) 'toimella' tarkoitetaan hanketta, sopimusta tai toimenpidettä, jonka kyseisen toimenpideohjelman hallintoviranomainen on valinnut tai joka on valittu hallintoviranomaisen valvonnassa ja jolla edistetään siihen liittyvän toimenpideohjelman tavoitteiden saavuttamista;

- 8) 'päätökseen saadulla toimella' tarkoitetaan toimea, joka on saatettu fyysisesti päätökseen tai toteutettu kokonaisuudessaan ja jonka osalta tuensaajat ovat maksaneet kaikki asiaankuuluvat maksut ja tuensaajille on maksettu tuki vastaavasta toimenpiteohjelmasta;
- 9) 'tuensaajalla' tarkoitetaan toimien käynnistämisestä tai sekä käynnistämisestä että täytäntöönpanosta vastaavaa julkista tai yksityistä tahoa;
- 10) 'loppukäyttäjillä' tarkoitetaan vähävaraisimpia, jotka saavat tämän asetuksen 4 artiklassa määriteltyä tukea;
- 11) 'liitännäistoimenpiteillä' tarkoitetaan toimenpiteitä, joita tarjotaan elintarvikkeiden ja/tai perushyödykkeiden jakamisen lisäksi ja joiden tavoitteena on vähentää sosiaalista syrjäytymistä ja/tai puuttua sosiaaliseen ahdinkoon voimaannuttavammalla ja kestävämmällä tavalla, esimerkiksi tasapainoista ruokavaliota koskevalla opastuksella ja talousneuvonnalla;
- 12) 'julkisilla menoilla' tarkoitetaan toimien julkista rahoitussuutusta, joka on peräisin kansallisten tai alue- tai paikallisviranomaisten talousarviovaroista, rahastoa varten varatuista unionin talousarviovaroista, julkisoikeudellisten yhteisöjen talousarviovaroista taikka viranomaisten tai Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/18/EY⁽¹⁾ 1 artiklan 9 kohdassa tarkoitettujen julkisoikeudellisten laitosten muodostamien yhteenliittymien talousarviovaroista;
- 13) 'välittävällä toimielimellä' tarkoitetaan julkista tai yksityistä yhteisöä, joka toimii hallinto- tai todentamisviranomaisen alaisuudessa tai joka hoitaa tällaisen viranomaisen puolesta tuensaajien täytäntöönpanotoimiin liittyviä tehtäviä;
- 14) 'tilivuodella' tarkoitetaan 1 päivänä heinäkuuta alkavaa ja 30 päivänä kesäkuuta päättyvää jaksoa, lukuun ottamatta ohjelmakauden ensimmäistä tilivuotta, jonka osalta sillä tarkoitetaan menojen tukikelpoisuuden alkamispäivänä alkavaa ja 30 päivänä kesäkuuta 2015 päättyvää jaksoa. Viimeinen tilivuosi on 1 päivänä heinäkuuta 2023 alkava ja 30 päivänä kesäkuuta 2024 päättyvä jakso;
- 15) 'varainhoitovuodella' tarkoitetaan tammikuun 1 päivänä alkavaa ja joulukuun 31 päivänä päättyvää jaksoa;
- 16) 'sääntöjenvastaisuudella' tarkoitetaan mitä tahansa unionin oikeuden tai sen soveltamiseen liittyvän kansallisen lainsäädännön rikkomista, joka johtuu rahaston täytäntöönpanoon osallistuvan talouden toimijan teosta tai laiminlyönnistä ja joka tuottaa tai voisi tuottaa vahinkoa unionin talousarviolle siihen kohdistuvan perusteettoman menoerän vuoksi;
- 17) 'talouden toimijalla' tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä taikka muuta tahoa, joka osallistuu rahastosta annettavan avustuksen täytäntöönpanoon, paitsi jäsenvaltiota sen käyttäessä toimivaltaansa julkisena viranomaisena;
- 18) 'systeemisellä sääntöjenvastaisuudella' tarkoitetaan sääntöjenvastaisuutta, joka voi olla luonteeltaan toistuvaa, jonka esiintyminen on erittäin todennäköistä samankaltaisissa toimitissa ja joka johtuu vakavasta puutteesta hallinto- ja valvontajärjestelmien tehokkaassa toiminnassa, mukaan lukien tämän asetuksen mukaisten asiaankuuluvien menettelyjen käyttöönoton laiminlyönti;
- 19) 'vakavalla puutteella hallinto- ja valvontajärjestelmien tehokkaassa toiminnassa' tarkoitetaan puutetta, jonka korjaamiseksi järjestelmään on tehtävä huomattavia parannuksia, josta aiheutuu rahastolle merkittävä sääntöjenvastaisuuksien riski ja jonka olemassaolo on ristiriidassa hallinto- ja valvontajärjestelmän toimintaa koskevan ja huomautuksia sisältämättömän tarkastuskertomuksen kanssa.

3 artikla

Tavoitteet

1. Rahaston avulla edistetään sosiaalista yhteenkuuluvuutta, lisätään sosiaalista osallisuutta ja edistetään näin viime kädessä köyhyyden poistamisen tavoitteen saavuttamista unionissa myötävaikuttamalla siihen, että Eurooppa 2020 -strategian mukainen tavoite vähentää vähintään 20 miljoonalla köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien ihmisten määrää saavutetaan, ja se täydentää rakennerahastoja. Rahastolla edistetään erityistavoitetta, joka koskee köyhyyden pahimpien muotojen lieventämistä, tarjoamalla vähävaraisimmille muuta kuin taloudellista tukea eli elintarvikkeina ja/tai perushyödykkeinä annettavaa apua ja sosiaalista osallisuutta edistäviä toimia, joiden tavoitteena on vähävaraisimpien integroituminen yhteiskuntaan.

Tämän tavoitteen ja rahaston toteuttamisen tuloksia mitataan laadullisella ja määrällisellä arvioinnilla.

2. Rahasto täydentää köyhyyden poistamista ja sosiaalista osallisuutta koskevia kestäväällä tavalla toteutettavia kansallisia politiikkoja, jotka ovat edelleen jäsenvaltioiden vastuulla.

4 artikla

Tuen soveltamisala

1. Rahastosta tuetaan kansallisia ohjelmia, joiden puitteissa elintarvikkeita ja/tai perushyödykkeitä jaetaan vähävaraisimmille jäsenvaltioiden valitsemien kumppaniorganisaatioiden välityksellä.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/18/EY, annettu 31 päivänä maaliskuuta 2004, julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta (EUVL L 134, 30.4.2004, s. 114).

Jotta voidaan lisätä ja monipuolistaa vähävaraisimpien henkilöiden elintarvikkeiden saantia sekä vähentää ja ehkäistä elintarvikkeiden haaskausta, rahastosta voidaan tukea elintarvikelahjoitusten keräämiseen, kuljettamiseen, varastointiin ja jakeluun liittyviä toimia.

Rahastosta voidaan tukea myös liitännäistoimenpiteitä, joilla täydennetään elintarvikkeina ja/tai perushyödykkeinä annettavan avun jakamista.

2 Rahastosta tuetaan toimia, joilla edistetään vähävaraisimpien sosiaalista osallisuutta.

3. Rahastosta tuetaan unionin tasolla vähävaraisimmille annettavan muun kuin taloudellisen tuen alaan liittyvää keskinäistä oppimista, verkottumista ja hyvien toimintatapojen levittämistä.

5 artikla

Periaatteet

1. Rahastolle kohdennettu unionin talousarvion osa toteutetaan jäsenvaltioiden ja komission yhteistyössä toteutettavan hallinnoinnin puitteissa varainhoitoasetuksen 58 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti, lukuun ottamatta komission aloitteesta annettavaa teknistä tukea, joka toteutetaan suoran hallinnoinnin puitteissa varainhoitoasetuksen 58 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti.

2. Komissio ja jäsenvaltiot varmistavat kunkin jäsenvaltion erityisolot huomioon ottaen, että rahaston tuki on asiaankuuluvien unionin politiikkojen ja prioriteettien mukaista ja että se täydentää unionin muita välineitä.

3. Rahastosta annettava tuki pannaan täytäntöön tiiviissä yhteistyössä komission ja jäsenvaltioiden välillä toissijaisuusperiaatteen mukaisesti.

4. Jäsenvaltiot ja niiden tätä varten nimeämät elimet vastaavat toimenpideohjelmien täytäntöönpanosta sekä tämän asetuksen mukaisten tehtäviensä suorittamisesta jäsenvaltion institutionaalisten, oikeudellisten ja rahoituspuitteiden mukaisesti ja edellyttäen, ettei tämän asetuksen noudattamisesta muuta johdu.

5. Rahaston täytäntöönpanoon ja käyttöön liittyvien järjestelyjen sekä erityisesti raportointiin, arviointiin, hallinnointiin ja valvontaan liittyvien taloudellisten ja hallinnollisten resurssien

osalta on otettava huomioon suhteellisuusperiaate kohdennettavan tuen määrän suhteen ja lähinnä vapaaehtoistyöhön perustuvien organisaatioiden vähäiset hallinnolliset valmiudet.

6. Komissio ja jäsenvaltiot varmistavat kukin oman vastuualueensa mukaisesti ja päällekkäisen rahoituksen estämiseksi koordinaation ESR:n sekä unionin muiden asiaankuuluvien politiikkojen, strategioiden ja välineiden sekä erityisesti kansanterveyttä ja elintarvikkeiden haaskauksen torjumista koskevien unionin aloitteiden kanssa.

7. Komissio ja jäsenvaltiot sekä tuensaajat noudattavat moitteettoman varainhoidon periaatetta varainhoitoasetuksen 30 artiklan mukaisesti.

8. Komissio ja jäsenvaltiot varmistavat rahaston vaikuttavuuden erityisesti seurannan, raportoinnin ja arvioinnin kautta.

9. Jäsenvaltiot ja komissio varmistavat, että toimenpideohjelmien valmistelussa, ohjelmoinnissa, täytäntöönpanossa, seurannassa ja arvioinnissa noudatetaan kumppanuusperiaatetta kuullessaan asianomaisia sidosryhmiä tämän asetuksen mukaisesti.

10. Komissio ja jäsenvaltiot toteuttavat toimia rahaston vaikuttavuuden varmistamiseksi ja pyrkivät rahastoon liittyviä tehtäviään suorittaessaan tuensaajien hallinnollisen taakan vähentämiseen.

11. Komissio ja jäsenvaltiot varmistavat, että miesten ja naisten välinen tasa-arvo ja sukupuolinäkökohtien integrointi otetaan huomioon ja niitä edistetään rahaston valmistelun, ohjelmityön, hallinnoinnin ja täytäntöönpanon, valvonnan ja arvioinnin eri vaiheissa sekä tiedotus- ja valistuskampanjoissa ja parhaiden toimintatapojen vaihdossa. Komissio ja jäsenvaltiot käyttävät sukupuolen mukaan jaoteltuja tietoja, jos ne ovat on saatavilla.

Komissio ja jäsenvaltiot toteuttavat tarvittavia toimenpiteitä sukupuoleen, rotuun tai etniseen alkuperään, uskontoon tai vammaukseen, vammaisuuteen, ikään tai seksuaaliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän estämiseksi rahastosta ja siitä tueista ohjelmista ja toimista saatavilla olevan tuen osalta.

12. Rahastosta tuettujen toimien on oltava sovellettavan unionin oikeuden ja sen soveltamiseen liittyvän kansallisen lainsäädännön, jäljempänä 'sovellettava lainsäädäntö', mukaisia. Rahastoa voidaan käyttää vain sellaisten elintarvikkeiden ja tavaroiden jakamisen tukemiseen, jotka ovat kulutustavaroiden turvallisuutta koskevan unionin lainsäädännön mukaisia.

13. Jäsenvaltioiden ja tuensaajien on valittava elintarvikkeet ja/tai perushyödykkeet vähävaraisimpien henkilöiden tarpeisiin liittyvin objektiivisin perustein. Elintarvikkeisiin – ja tapauksen mukaan tavaroihin – sovellettavissa valintaperusteissa on myös otettava huomioon ilmastoon ja ympäristöön liittyvät näkökohdat, etenkin elintarvikkeiden haaskauksen vähentämiseksi. Jaettavien elintarviketyyppien valinnassa on tarvittaessa otettava huomioon se, miten ne edistävät vähävaraisimpien tasapainoista ruokavaliota.

14. Komissio ja jäsenvaltiot varmistavat, että annettaessa apua tämän rahaston puitteissa kunnioitetaan vähävaraisimpien ihmisarvoa.

II OSASTO

MÄÄRÄRAHAT JA OHJELMATYÖ

6 artikla

Kokonaismäärärahat

1. Rahaston talousarviositoumuksiin käytettävissä olevat määrärahat kaudella 2014–2020 ovat 3 395 684 880 euroa vuoden 2011 hintoina liitteessä II olevan vuosijakauman mukaisesti.

2. Rahaston varojen jakautuminen jäsenvaltioittain kaudella 2014–2020 esitetään liitteessä III. Kullekin jäsenvaltiolle kohdennettava vähimmäismäärä on 3 500 000 euroa koko kauden osalta.

3. Ohjelmatyötä varten ja määrien ottamiseksi myöhemmin unionin yleiseen talousarvioon määrärahoihin tehdään vuosittain kahden prosentin indeksikorjaus.

4. Komission aloitteesta 0,35 prosenttia kokonaismäärärahoista kohdennetaan tekniseen tukeen.

7 artikla

Toimenpideohjelmat

1. Kunkin jäsenvaltion on toimitettava komissiolle kuuden kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta 1 päivänä tammikuuta 2014 alkavaa ja 31 päivänä joulukuuta 2020 päättyvää jaksoa koskeva toimenpideohjelma I ja/tai toimenpideohjelma II.

2. Toimenpideohjelmassa I on esitettävä

a) toimenpideohjelman kohteena oleva aineellisen puutteen tyyppi tai kohteena olevat aineellisen puutteen tyypit ja perustelut niiden valinnalle sekä kunkin kohteena olevan aineellisen puutteen tyyppien osalta kuvaus elintarvikkeiden ja/tai perushyödykkeiden jakamisen pääpiirteistä sekä soveltuviin tapauksiin kuvaus toteutettavista liitännäistoimenpiteistä, ottaen huomioon 16 artiklan mukaisesti suoritettujen ennakkoarvioinnin tulokset;

b) kuvaus kuhunkin toimien kohteena olevaan aineellisen puutteen tyyppiin kohdistuvasta vastaavasta yhdestä tai useammasta kansallisesta ohjelmasta;

c) kuvaus vähävaraisimpiin sovellettavien tukikelpoisuusperusteiden vahvistamismenettelystä, joka on tarvittaessa eriytetty kohteena olevien aineellisen puutteen tyyppien mukaan;

d) toimien valintaperusteet ja kuvaus valintamenettelystä, joka on tarvittaessa eriytetty kohteena olevien aineellisen puutteen tyyppien mukaan;

e) kumppaniorganisaatioiden valintaperusteet, jotka on tarvittaessa eriytetty toiminnan kohteena olevien aineellisen puutteen tyyppien mukaan;

f) kuvaus menettelystä, jolla varmistetaan keskinäinen täydentävyys ESR:n kanssa;

g) rahoitussuunnitelma, joka sisältää taulukon, jossa täsmennetään koko ohjelmakauden osalta toimenpideohjelmasta kohdistettavan tuen kokonaismäärärahat viitteellisesti eriteltyinä kohteena olevien aineellisen puutteen tyyppien sekä vastaavien liitännäistoimenpiteiden mukaan.

3. Toimenpideohjelmassa II on esitettävä

a) strategia, jonka avulla ohjelmalla edistetään sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja köyhyyden vähentämistä Eurooppa 2020 -strategian mukaisesti, mukaan lukien perustelut avun ensisijaisen kohteen valinnalle;

b) toimenpideohjelman erityistavoitteet pitäen lähtökohtana selvitystä kansallisista tarpeista ja ottaen huomioon 16 artiklan mukaisesti suoritettujen ennakkoarvioinnin tulokset. Ennakkoarviointi on esitettävä komissiolle samanaikaisesti toimenpideohjelman kanssa;

c) rahoitussuunnitelma, jossa on taulukko, jossa täsmennetään koko ohjelmakauden osalta toimenpideohjelmasta kohdistettavan tuen kokonaismäärärahat viitteellisesti toimenpiteiden tyyppien mukaan eriteltyinä;

d) tiedot avun kohteena olevista vähävaraisimmista;

e) kohdennettuihin menoihin liittyvät taloudelliset indikaattorit;

f) kunkin erityistavoitteen odotetut tulokset ja vastaavat ohjelmakohtaiset tuotos- ja tulosindikaattorit perustaso- ja tavoitearvoineen;

g) kuvaus tuettavien toimenpiteiden tyypistä ja niitä koskevista esimerkeistä ja niiden odotetusta vaikutuksesta b alakohdassa tarkoitettujen erityistavoitteiden saavuttamiseen, myös toimien valintaa ohjaavat periaatteet, ja tapauksen mukaan tuensaajien tyypit;

h) kuvaus menettelystä, jolla varmistetaan keskinäinen täydentävyys ESR:n kanssa sekä estetään toimien päällekkäisyys ja päällekkäinen rahoitus.

4. Lisäksi kussakin toimenpideohjelmassa on esitettävä

a) hallintoviranomaisen, soveltuviissa tapauksissa todentamisviranomaisen, tarkastusviranomaisen ja sen elimen tunnistetiedot, jolle komissio suorittaa maksut, sekä kuvaus seuranta-menettelystä;

b) kuvaus toteutettavista toimenpiteistä, joilla pyritään saamaan kaikki asianomaiset sidosryhmät sekä tapauksen mukaan toimivaltaiset alue-, paikallis- ja muut viranomaiset mukaan toimenpideohjelman valmisteluun;

c) kuvaus 27 artiklan 4 kohdan mukaisen teknisen tuen suunnittelusta käytöstä, mukaan lukien toimet, joilla parannetaan tuensaajien hallinnollisia valmiuksia toimenpideohjelman täytäntöönpanon osalta;

d) rahoitussuunnitelma, joka sisältää taulukon, jossa eritellään vuosikohtaisesti 20 artiklan mukaisesti rahastosta annettavaan tukeen varatut määrärahat ja 20 artiklan mukainen osarahoitus.

Edellä 7 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen elintarvikkeita ja/tai perushyödykkeitä suoraan jakavien kumppaniorganisaatioiden on sitouduttava toteuttamaan itse tai yhteistyössä muiden organisaatioiden kanssa aineellisen avun tarjoamista täydentäviä toimenpiteitä, joiden tavoitteena on vähävaraisimpien sosiaalinen osallisuus ja joihin tarvittaessa kuuluu ohjaaminen kääntymään toimivaltaisten tahojen puoleen, riippumatta siitä, tuetaanko näitä toimenpiteitä rahastosta. Tällaiset liitännäistoimenpiteet eivät kuitenkaan ole pakollisia tapauksissa, joissa elintarvikkeita ja/tai perushyödykkeitä toimitetaan yksinomaan hoivapalvelujen piirissä oleville vähävaraisimmille lapsille.

5. Jäsenvaltio tai sen nimeämä viranomainen laatii toimenpideohjelmat. Ne tekevät yhteistyötä kaikkien asianomaisten sidosryhmien sekä tarvittaessa toimivaltaisten alue-, paikallis- ja muiden viranomaisten kanssa. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimenpideohjelmat ovat tiiviisti sidoksissa sosiaalista osallisuutta edistäviin kansallisiin politiikkoihin.

6. Jäsenvaltioiden on laadittava toimenpideohjelmansa tarvittaessa liitteessä I vahvistettujen mallien mukaisesti.

8 artikla

Toimenpideohjelmien hyväksyminen

1. Komissio arvioi kunkin toimenpideohjelman yhdenmukaisuuden tämän asetuksen kanssa ja sen, miten se edistää rahaston tavoitteiden toteuttamista, ottaen huomioon 16 artiklan mukaisesti suoritettun ennakoarvioinnin. Komissio varmistaa, että toimenpideohjelmat eivät ole päällekkäisiä minkään ESR:n jäsenvaltiossa rahoittaman toimenpideohjelman kanssa.

2. Komissio voi esittää huomautuksia kolmen kuukauden kuluessa toimenpideohjelman toimittamispäivästä. Jäsenvaltion on toimitettava komissiolle kaikki tarpeelliset lisätiedot ja tarvittaessa tarkistettava ehdotettua toimenpideohjelmaa.

3. Komissio hyväksyy kunkin toimenpideohjelman täytäntöönpanosäädöksellä viimeistään kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun jäsenvaltio on toimittanut sen, edellyttäen että komission 2 kohdan mukaisesti esittämät huomautukset on otettu riittävällä tavalla huomioon.

9 artikla

Toimenpideohjelmien muuttaminen

1. Jäsenvaltio voi esittää toimenpideohjelman muuttamista koskevan pyynnön. Pynnön mukana on oltava tarkistettu toimenpideohjelma ja muutoksen perustelut.

2. Komissio arvioi 1 kohdan mukaisesti toimitetut tiedot ottaen huomioon jäsenvaltion toimittamat perustelut. Komissio voi esittää huomautuksia, ja jäsenvaltion on toimitettava komissiolle kaikki tarpeelliset lisätiedot.

3. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksellä toimenpideohjelman muutoksen viimeistään neljän kuukauden kuluttua siitä, kun jäsenvaltio on toimittanut sen, edellyttäen että komission mahdollisesti esittämät huomautukset on otettu riittävällä tavalla huomioon.

10 artikla

Hyvien toimintatapojen vaihto

Komissio edistää muun muassa verkkosivuston avulla vähävaraisimmille annettavaa muuta kuin taloudellista tukea koskevaa kokemusten vaihtoa, valmiuksien parantamista ja verkottumista sekä aiheeseen liittyvien tulosten levittämistä.

Myös asiaankuuluville organisaatioille, jotka eivät hyödynnä rahastoa, voidaan antaa mahdollisuus osallistua.

Lisäksi komissio kuulee vähintään kerran vuodessa kumppaniorganisaatioita unionin tasolla edustavia organisaatioita rahastosta annettavan tuen täytäntöönpanosta ja raportoi siitä tällaisen kuulemisen jälkeen asianmukaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

Komissio edistää myös rahastoon liittyvien olennaisten tulosten, raporttien ja tietojen välittämistä verkossa.

III OSASTO

SEURANTA, ARVIOINTI, TIEDOTTAMINEN JA VIESTINTÄ

11 artikla

Toimenpideohjelman II seurantakomitea

1. Jäsenvaltion on perustettava tai nimettävä institutionaalisten, oikeudellisten ja rahoituspuiteidensa mukaisesti ohjelman täytäntöönpanon seurantaan varten komitea yhteisymmärryksessä hallintoviranomaisen kanssa kolmen kuukauden kuluessa päivästä, jona toimenpideohjelman II hyväksymisestä annettu päätös on annettu tiedoksi jäsenvaltiolle.

2. Kukin seurantakomitea laatii ja hyväksyy työjärjestyksensä asianomaisen jäsenvaltion institutionaalisten, oikeudellisten ja rahoituspuiteiden mukaisesti.

3. Seurantakomitean kokoonpanosta päättää jäsenvaltio edellyttäen, että seurantakomitea koostuu asianomaisen jäsenvaltion viranomaisten ja välittävien toimielinten sekä kaikkien asianomaisten sidosryhmien edustajista sekä tarvittaessa toimivaltaisten alue-, paikallis- ja muiden viranomaisten edustajista. Toimivaltaisten alue-, paikallis- ja muiden viranomaisten sekä asianomaisten sidosryhmien edustajien on saatava asianomaiselta organisaatiolta valtuutus seurantakomiteaan osallistumiselle avoimia menettelyjä noudattaen. Kullakin seurantakomitean jäsenellä voi olla äänioikeus. Seurantakomitean jäsenluettelo julkaistaan.

4. Komissio osallistuu seurantakomitean työhön neuvonantajana ominaisuudessa.

5. Seurantakomitean puheenjohtajana toimii jäsenvaltion tai hallintoviranomaisen edustaja.

12 artikla

Toimenpideohjelman II seurantakomitean tehtävät

1. Seurantakomitean on kokoonnuttava vähintään kerran vuodessa, ja sen on tarkasteltava ohjelman täytäntöönpanoa ja ohjelmalle asetettujen erityistavoitteiden saavuttamisessa tapahtunutta edistystä. Tarkastelua suorittaessaan sen on otettava huomioon taloudelliset tiedot, yhteiset ja ohjelmakohtaiset indikaattorit, myös tulosindikaattoreiden arvон muutokset ja määrällisten tavoitteiden saavuttamisessa tapahtunut edistys, sekä tarvittaessa laadullisten analyysien tulokset.

2. Seurantakomitean on tarkasteltava kaikkia ohjelman tuloksellisuuteen vaikuttavia tekijöitä. Sen on tutkittava erityisesti seuraavat:

- a) edistyminen toimenpideohjelman erityistavoitteiden saavuttamisessa hallintoviranomaisen toimittamien asiakirjojen perusteella, arviointitulokset mukaan luettuina;
- b) tiedotus- ja viestintätoimien täytäntöönpano;
- c) toimet, joilla otetaan huomioon miesten ja naisten välinen tasa-arvo, yhtäläiset mahdollisuudet ja syrjimättömyys ja edistetään niitä.

3. Seurantakomitean on tutkittava ja hyväksyttävä

- a) toimien valinnassa käytetyt menetelmät ja perusteet 7 artiklan 3 kohdan f alakohdassa vahvistettujen ohjaavien periaatteiden mukaisesti;
- b) vuotuiset ja lopulliset täytäntöönpanokertomukset;
- c) kaikki toimenpideohjelmaa koskevat hallintoviranomaisen esittämät muutosehdotukset.

4. Seurantakomitea voi esittää hallintoviranomaiselle huomautuksia ohjelman täytäntöönpanosta ja arvioinnista.

Sen on seurattava esittämiensä huomautusten johdosta toteutettuja toimenpiteitä.

13 artikla

Täytäntöönpanokertomukset ja indikaattorit

1. Jäsenvaltioiden on vuosina 2015–2023 toimitettava komissiolle vuosittain viimeistään 30 päivänä kesäkuuta toimenpideohjelmaa koskeva vuotuinen täytäntöönpanokertomus edelliseltä varainhoitovuodelta.

2. Jäsenvaltioiden on laadittava vuotuinen täytäntöönpanokertomus 6 kohdassa tarkoitettujen delegoidun säädöksen mukaisesti, ja sen on sisällettävä yhteisten indikaattoreiden ja sosiaalista osallisuutta edistävien toimenpideohjelmien osalta, ohjelma-kohtaisten indikaattoreiden luettelo.

Jäsenvaltioiden on kuultava asianomaisia sidosryhmiä toimenpideohjelman I täytäntöönpanokertomuksista eturistiriitoja välttääks. Kertomukseen liitetään tiivistelmä näiden asianomaisten sidosryhmien huomautuksista.

3. Vuotuiset täytäntöönpanokertomukset katsotaan hyväksyttäväksi, jos ne sisältävät kaikki 6 kohdassa tarkoitettussa delegoidussa säädöksessä vaaditut tiedot. Komissio ilmoittaa asianomaiselle jäsenvaltiolle hyväksynnän epäämisestä 15 työpäivän kuluessa vuotuisen täytäntöönpanokertomuksen vastaanottamispäivästä. Mikäli komissio ei ole tehnyt ilmoitusta jäsenvaltiolle tämän määräajan kuluessa, kertomus katsotaan hyväksyttäväksi.

4. Komissio tarkastelee vuotuista täytäntöönpanokertomusta ja ilmoittaa jäsenvaltiolle huomautuksensa kahden kuukauden kuluessa vuotuisen täytäntöönpanokertomuksen vastaanottamisesta.

Jos komissio ei esitä huomautuksia jäsenvaltiolle tässä määräajassa, kertomus katsotaan hyväksytyksi.

5. Jäsenvaltion on toimitettava toimenpideohjelmaa koskeva lopullinen täytäntöönpanokertomus viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2024.

Jäsenvaltioiden on laadittava lopullinen täytäntöönpanokertomus 6 kohdassa tarkoitettujen delegoitujen säädösten mukaisesti.

Komissio tarkastelee lopullista täytäntöönpanokertomusta ja ilmoittaa jäsenvaltiolle huomautuksensa viiden kuukauden kuluessa lopullisen kertomuksen vastaanottamisesta.

Jos komissio ei esitä huomautuksia jäsenvaltiolle tässä määräajassa, kertomus katsotaan hyväksytyksi.

6. Siirretään komissiolle valta antaa 62 artiklan mukaisesti viimeistään 17 päivänä heinäkuuta 2014 delegoituja säädöksiä, joissa vahvistetaan vuotuisen täytäntöönpanokertomusten ja lopullisten täytäntöönpanokertomusten sisältö, yhteisten indikaattoreiden luettelo mukaan luettuna.

7. Komissio voi esittää jäsenvaltiolle huomautuksia toimenpideohjelman täytäntöönpanosta. Hallintoviranomaisen on ilmoitettava toteutetuista korjaavista toimenpiteistä komissiolle kolmen kuukauden kuluessa.

8. Hallintoviranomaisen on julkaistava tiivistelmä kunkin vuotuisen täytäntöönpanokertomuksen ja lopullisen täytäntöönpanokertomuksen sisällöstä.

9. Komissio esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle asianmukaisesti tiivistelmän vuotuisista täytäntöönpanokertomuksista ja lopullisista täytäntöönpanokertomuksista.

10. Täytäntöönpanokertomuksia koskeva menettely ei saa olla kohtuuton myönnettyihin varoihin ja tuen luonteeseen nähden, eikä se saa aiheuttaa tarpeetonta hallinnollista taakkaa.

14 artikla

Arviointikokoukset

1. Komissio ja jäsenvaltiot tapaavat vuosittain vuosina 2014–2023, jollei toisin sovita, arvioidakseen toimenpideohjelman täytäntöönpanon edistymistä ottaen soveltuvin osin huomioon vuotuisen täytäntöönpanokertomuksen sekä 13 artiklan 7 kohdassa tarkoitettujen komission huomautukset.

2. Arviointikokouksen puheenjohtajana toimii komissio. Asianomaiset sidosryhmät kutsutaan osallistumaan toimenpideohjelman I arviointikokouksiin lukuun ottamatta niitä kokouksen osia, joiden osalta niiden osallistuminen johtaisi eturistiriitihin tai tarkastuksen kohteena olevien asioiden salassapitovelvollisuuden rikkomiseen.

3. Jäsenvaltion on varmistettava, että komission arviointikokouksen jälkeen esittämien huomioiden seurauksena toteutetaan asianmukaisia jatkotoimia, ja mainittava nämä jatkotoimet seuraavan varainhoitovuoden tai tarvittaessa seuraavien varainhoitovuosien täytäntöönpanokertomuksessa.

15 artikla

Arviointia koskevat yleiset säännökset

1. Jäsenvaltioiden on annettava käyttöön arviointien toteuttamiseksi tarvittavat resurssit ja huolehdittava, että käytössä on menettelyjä, joilla tuotetaan ja kerätään arviointeja varten tarvittavat tiedot, myös 13 artiklassa tarkoitettuihin yhteisiin indikaattoreihin liittyvät tiedot.

2. Arvioinnit on annettava sellaisten asiantuntijoiden tehtäväksi, jotka ovat toiminnallisesti riippumattomia toimenpideohjelman täytäntöönpanosta vastaavista viranomaisista. Kaikki arvioinnit on julkaistava kokonaisuudessaan, mutta ne eivät saa missään tapauksessa sisältää loppukäyttäjien henkilöllisyyteen liittyviä tietoja.

3. Arvioinnit eivät saa olla kohtuuttomia myönnettyihin varoihin tai tuen luonteeseen nähden, eivätkä ne saa aiheuttaa tarpeetonta hallinnollista taakkaa.

16 artikla

Ennakoarviointi

1. Jäsenvaltioiden on tehtävä kutakin toimenpideohjelmaa koskeva ennakoarviointi.

2. Ennakoarviointi on tehtävä toimenpideohjelman valmistelusta vastaavan viranomaisen vastuulla. Se on esitettävä komissiolle samanaikaisesti kuin toimenpideohjelma, ja siihen on liitettävä tiivistelmä.

3. Toimenpideohjelman I ennakoarvioinneissa arvioidaan seuraavia seikkoja:

- a) vaikutus unionin tavoitteeseen vähentää vuoteen 2020 mennessä vähintään 20 miljoonalla köyhyydessä elävien taikka köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien ihmisten määrää, ottaen huomioon toimien kohteeksi valittu aineellisen puutteen tyyppi sekä köyhyyttä, sosiaalista syrjäytymistä ja aineellista puutetta koskevat kansalliset olosuhteet;
- b) ehdotetun toimenpideohjelman sisäinen johdonmukaisuus ja suhde muihin asiaan liittyviin rahoitusvälineisiin;
- c) talousarviomäärärahojen kohdentamisen ja toimenpideohjelman tavoitteiden keskinäinen johdonmukaisuus;
- d) odotettujen tuotosten vaikutus rahaston tuloksiin ja siten sen tavoitteisiin;
- e) asianomaisten sidosryhmien osallistuminen;
- f) toimenpideohjelman seurantamenettelyjen ja arviointeihin tarvittavien tietojen keräämismenettelyjen soveltuvuus.

4. Toimenpideohjelman II ennakoarvioinneissa arvioidaan seuraavia seikkoja:

- a) vaikutus sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja köyhyyden vähentämisen edistämiseen Eurooppa 2020 -strategian mukaisesti ottaen huomioon kansalliset tarpeet;
- b) ehdotetun ohjelman sisäinen johdonmukaisuus ja suhde muihin asiaan liittyviin välineisiin, erityisesti ESR:oon;
- c) talousarviomäärärahojen kohdentamisen ja ohjelman tavoitteiden keskinäinen johdonmukaisuus;
- d) ehdotettujen ohjelmakohtaisten indikaattorien merkityksellisyys ja selkeys;
- e) odotettujen tuotosten vaikutus tuloksiin;
- f) indikaattoreille asetettujen määrällisten tavoitteiden realiteetti, kun otetaan huomioon suunniteltu rahastosta maksettava tuki;
- g) ehdotetun tukimuodon perusteet;
- h) henkilöstöressurssien ja hallinnollisten valmiuksien riittävyys ohjelman hallintoon;
- i) ohjelman seurantamenettelyjen ja arviointeihin tarvittavien tietojen keräämismenettelyjen soveltuvuus;
- j) miesten ja naisten yhtäläisten mahdollisuuksien edistämistä sekä kaikenlaisen syrjinnän torjumista koskevien suunniteltujen toimenpiteiden riittävyys.

17 artikla

Ohjelmakauden aikana suoritettava arviointi

1. Komissio esittää rahastoa koskevan väliarvioinnin Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2018.

2. Komissio voi toteuttaa oma-aloitteisesti toimenpideohjelmien arviointeja.

3. Toimenpideohjelman I hallintoviranomainen voi ohjelmakauden aikana arvioida toimenpideohjelman vaikuttavuutta ja tehokkuutta.

4. Toimenpideohjelman I hallintoviranomaisen on vuosina 2017 ja 2022 toteutettava loppukäyttäjää koskeva jäsenneily selvitys komission hyväksymän mallin mukaisesti. Asiaankuuluvia sidosryhmiä kuultuaan komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksiä, joilla malli vahvistetaan. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 63 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvonantavaa menettelyä noudattaen.

5. Toimenpideohjelman II hallintoviranomaisen on toteutettava vähintään yksi arviointi ennen 31 päivää joulukuuta 2022. Arvioinnissa tarkastellaan tuettujen toimien vaikuttavuutta, tehokkuutta ja vaikutuksia. Asianmukaisten jatkotoimien toteuttaminen on varmistettava.

18 artikla

Jälkiarviointi

Komissio tekee omasta aloitteestaan ja tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa sekä ulkoisten asiantuntijoiden avustamana jälkiarvioinnin, jossa arvioidaan rahaston vaikuttavuutta ja tehokkuutta sekä saatujen tulosten kestävyyttä ja mitataan rahaston tuoma lisäarvo. Jälkiarviointi on suoritettava loppuun viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024.

19 artikla

Tiedottaminen ja viestintä

1. Komissio ja jäsenvaltiot tiedottavat rahastosta rahoitettavista toimista ja tekevät niitä tunnetuiksi. Tiedotustoimet on suunnattava erityisesti vähävaraisimmille sekä laajemmalle yleisölle ja tiedotusvälineille. Niissä on korostettava unionin asemaa ja varmistettava, että rahaston, jäsenvaltioiden ja kumppaniorganisaatioiden unionin sosiaalisen yhteenkuuluvuuden tavoitteita varten myöntämä tuki saa näkyvyyttä ilman, että kuitenkaan leimataan loppukäyttäjää.

2. Rahaston tuen avoimuuden varmistamiseksi hallintoviranomaisen on pidettävä yllä luetteloa rahastosta tuettavista toimista taulukkomuodossa, jolloin tietoja voidaan lajitella, hakea, poimia, vertailla ja julkaista helposti internetissä. Toimien luettelossa on oltava ainakin seuraavat tiedot:

- a) tuensaajan nimi ja osoite;
- b) myönnetyn unionin rahoituksen määrä;
- c) toimenpideohjelman I osalta toimien kohteena oleva aineellisen puutteen tyyppi.

Hallintoviranomaisen on saatettava toimien luettelo ajan tasalle vähintään joka kahdestoista kuukausi.

3. Toimen toteuttamisen aikana tuensaajien ja kumppaniorganisaatioiden on tiedotettava yleisölle rahastosta saadusta tuesta sijoittamalla joko vähintään yksi toimea ja sille unionilta saatavaa tukea esittelevä juliste (vähimmäiskoko A3) tai kohtuullisen kokoinen unionin symboli näkyväle paikalle, jossa se on yleisön nähtävissä. Tämä vaatimus on täytettävä loppukäyttäjää leimaamatta kullakin toimenpideohjelman I ja/tai II jakelupaikalla, paitsi jos tämä ei ole mahdollista jakeluolosuhteiden vuoksi.

Jos tuensaajilla ja kumppaniorganisaatioilla on verkkosivustot, niiden on myös esitettävä verkkosivustoillaan lyhyt kuvaus toimesta, mukaan lukien sen tavoitteet ja tulokset, ja tuotava esiin Euroopan unionilta saatava rahoitustuki.

4. Kaikissa tuensaajan ja kumppaniorganisaatioiden tiedotus- ja viestintätoimenpiteissä on tuotava esiin rahastosta toimelle saatu tuki tuomalla esiin unionin symboli sekä viittaus unioniin ja rahastoon.

5. Hallintoviranomaisen on tiedotettava tuensaajille toimien luettelon julkaisemisesta 2 kohdan mukaisesti. Hallintoviranomaisen on toimitettava tiedotus- ja viestintäpaketit sähköisessä muodossa olevine malleineen auttaakseen tuensaajia ja kumppaniorganisaatioita niiden 3 kohdassa säädettyjen veloitteiden noudattamisessa.

6. Toimenpideohjelman II osalta

a) jäsenvaltion tai hallintoviranomaisen on organisoitava

- i) merkittävä tiedotustoimi, jolla kerrotaan toimenpideohjelman käynnistymisestä, ja
- ii) vähintään yksi merkittävä vuotuinen tiedotustoimi, jolla tuodaan esiin rahoitusmahdollisuuksia ja toteutettavia strategioita ja/tai esitellään toimenpideohjelman saavutukset sekä tarvittaessa esimerkkejä toimista;

b) toimen toteuttamisen aikana tuensaajan on tiedotettava yleisölle rahastosta saadusta tuesta varmistamalla, että toimeen osallistuville tahoille on tiedotettu rahastosta saadusta tuesta;

c) kaikissa toimea koskevissa asiakirjoissa, myös osallistumistodistuksissa tai muissa todistuksissa, on oltava maininta siitä, että toimenpideohjelma on saanut tukea rahastosta;

d) hallintoviranomaisen on varmistettava, että kyseeseen tulevat tuensaajat voivat saada asiaankuuluvia tietoja rahoitusmahdollisuuksista, hakumenettelyjen käynnistämisestä ja niiden ehdoista sekä tuettavien toimien valintaperusteista.

7. Hallintoviranomaisen sekä tuensaajien ja kumppaniorganisaatioiden on noudatettava direktiiviä 95/46/EY käsitellessään henkilötietoja tämän asetuksen 15–19 artiklan nojalla.

IV OSASTO

RAHASTOSTA MYÖNNETTÄVÄ RAHOITUSTUKI

20 artikla

Osarahoitus

1. Kunkin toimenpideohjelman osarahoitussuus on enintään 85 prosenttia tukikelpoisista julkisista menoista. Sitä voidaan korottaa 21 artiklan 1 kohdassa kuvatuissa tapauksissa. Jäsenvaltiot voivat vapaasti tukea rahaston aloitteita kansallisella lisärahoituksella.

2. Toimenpideohjelman hyväksymisestä annettavassa komission päätöksessä vahvistetaan toimenpideohjelmaan sovellettava osarahoitussuus ja rahastosta myönnettävän tuen enimmäismäärä.

3. Komission aloitteesta tai komission puolesta toteutettavien teknisen tuen toimenpiteiden osalta rahoitusosuus voi olla 100 prosenttia.

21 artikla

Tilapäisistä talousarviovaikeuksista kärsivien jäsenvaltioiden maksujen korottaminen

1. Välimaksuja ja loppumaksuja voidaan jäsenvaltion pyynnöstä korottaa siten, että ne ovat 10 prosenttiyksikköä suuremmat kuin toimenpideohjelmalle vahvistettu osarahoitussuus. Korotettua osuutta, joka ei saa olla suurempi kuin 100 prosenttia, sovelletaan maksupyyntöihin, jotka koskevat sitä tilikautta, jonka aikana jäsenvaltio on toimittanut pyyntönsä, ja sitä seuraavia tilikausia, joiden aikana jäsenvaltio täyttää yhden seuraavista edellytyksistä:

a) asianomainen jäsenvaltio, jonka on ottanut euron käyttöön, saa unionilta neuvoston asetuksen (EU) N:o 407/2010 ⁽¹⁾ mukaista makrotaloudellista rahoitusapua;

⁽¹⁾ Neuvoston asetus (EU) N:o 407/2010, annettu 11 päivänä toukokuuta 2010, Euroopan rahoituksenvakautusmekanismiin perustamisesta (EUVL L 118, 12.5.2010, s. 1).

b) asianomainen jäsenvaltio, jonka ei ole ottanut käyttöön euroa, saa neuvoston asetuksen (EY) N:o 332/2002 ⁽²⁾ mukaista keskipitkän ajan rahoitustukea;

c) sen saataville on asetettu rahoitustukea Euroopan vakausmekanismiin perustamisesta tehdyn sopimuksen mukaisesti.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään, välimaksuina ja loppumaksuina maksettu unionin tuki ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin julkinen tuki ja rahastosta myönnetyn tuen enimmäismäärä, jotka vahvistetaan toimenpideohjelman hyväksymistä koskevassa komission päätöksessä.

22 artikla

Tukikelpoisuus

1. Tämä artikla ei rajoita 27 artiklassa säädettyjen, komission aloitteesta annettavaa teknistä tukea koskevien tukikelpoisuussääntöjen soveltamista.

2. Toimenpideohjelmasta voidaan myöntää tukea menoihin, jotka ovat aiheutuneet tuensaajalle ja jotka on maksettu 1 päivän joulukuuta 2013 ja 31 päivän joulukuuta 2023 välisenä aikana.

3. Toimia ei valita toimenpideohjelman tuen kohteiksi, jos ne on saatettu fyysisesti päätökseen tai toteutettu kokonaisuudessaan ennen kuin tuensaaja on toimittanut toimenpideohjelmaan liittyvän rahoitushakemuksen hallintoviranomaiselle, siitä riippumatta, onko tuensaaja maksanut kaikki asiaankuuluvat maksut.

4. Jos toimenpideohjelmaa muutetaan, toimenpideohjelman muutoksen johdosta tukikelpoisiksi tulevat menot ovat tukikelpoisia vasta siitä päivästä, jona jäsenvaltio toimittaa muuttamista koskevan pyynnön komissiolle.

23 artikla

Toimien tukikelpoisuus

1. Toimenpideohjelmasta tuettavat toimet on toteutettava sen jäsenvaltion alueella, jota toimenpideohjelma koskee.

2. Toimet voivat saada tukea toimenpideohjelmasta, jos ne on valittu oikeudenmukaisella ja avoimella menettelyllä ja tapauksen mukaan joko toimenpideohjelmassa vahvistettujen perusteiden tai seurantakomitean hyväksymien perusteiden pohjalta.

⁽²⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 332/2002, annettu 18 päivänä helmikuuta 2002, järjestelystä keskipitkän ajan rahoitustuen myöntämiseksi jäsenvaltioiden maksutaseille (EYVL L 53, 23.2.2002, s. 1).

3. Toimenpideohjelmasta II annettavan tuen kohteeksi valittujen toimien valintaperusteet ja toimien luettelot toimitetaan hyväksymisen jälkeen ESR:sta osarahoitettujen toimenpideohjelmien seurantakomiteoille.

4. Kumppaniorganisaatiot voivat itse ostaa vähävaraisimmille annettavat elintarvikkeet ja/tai perushyödykkeet.

Myös julkinen elin voi ostaa vähävaraisimmille annettavat elintarvikkeet ja/tai perushyödykkeet ja antaa ne maksutta kumppaniorganisaatioiden käyttöön. Tällöin elintarvikkeet voivat olla peräisin asetuksen (EU) N:o 1308/2013 16 artiklan 2 kohdan mukaisesti poistettujen tuotteiden käytöstä, käsittelemisestä tai myynnistä, edellyttäen, että tämä on taloudellisesti suotuisin vaihtoehto eikä se viivytä kohtuuttomasti elintarvikkeiden toimittamista kumppaniorganisaatioille. Tällaisista liiketoimista saadut määrät on käytettävä vähävaraisimpien eduksi, eikä niitä saa käyttää sen perusteena, että ohjelmaan sovellettavaa, tämän asetuksen 20 artiklassa säädettyä jäsenvaltioiden osarahoitusveloitetta pienennetään.

Komissio soveltaa asetuksen (EU) N:o 1308/2013 20 artiklan i alakohdan nojalla hyväksytyjä menettelyjä sen osalta, kuinka siinä tarkoitettuja tuotteita voidaan käyttää, käsitellä tai myydä tämän asetuksen soveltamiseksi, jotta varmistetaan niiden mahdollisimman tehokas käyttö.

5. Elintarvikkeet ja/tai perushyödykkeet on jaettava vähävaraisimmille maksutta.

6. Päällekkäisen rahoituksen välttämiseksi rahastosta tuettava toimi ei voi saada tukea useammasta kuin yhdestä toimenpideohjelmasta, joka osarahoitetaan rahastosta, tai muusta unionin välineestä.

24 artikla

Tukimuodot

Jäsenvaltioiden on käytettävä rahastoa avustusten, hankintojen tai niiden yhdistelmien muodossa annettavan tuen myöntämiseen. Tämä tuki ei kuitenkaan saa olla Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvaa tukea.

25 artikla

Avustusmuodot

1. Avustuksia maksetaan seuraavin tavoin:

- a) tosiasiallisesti aiheutuneiden ja maksettujen tukikelpoisten kustannusten korvaukset;
- b) korvaus yksikkökustannusten perusteella;
- c) kertakorvaukset enintään 100 000 euron julkisen tuen rajoissa;

d) kiinteämääräinen rahoitus, joka määritetään soveltamalla tiettyä prosenttiosuutta yhteen tai useampaan tarkemmin määritelyyn kustannuslajiin.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja vaihtoehtoja on mahdollista yhdistää yhden toimen osalta ainoastaan, jos kutakin vaihtoehtoa sovelletaan eri kustannuslajiin tai jos niitä käytetään kyseisen toimen peräkkäisiin vaiheisiin.

3. Edellä 1 kohdan b, c ja d alakohdassa tarkoitettujen määrät vahvistetaan seuraavien perusteella:

- a) oikeudenmukainen, tasapuolinen ja todennettava laskentamenetelmä, joka perustuu johonkin seuraavista:
 - i) tilastotiedot tai muut objektiiviset tiedot;
 - ii) yksittäisten tuensaajien todennetut aiemmat tiedot tai näiden tuensaajien tavanomaisten kustannuslaskentakäytäntöjen soveltaminen;
- b) menetelmät ja vastaavat yksikkökustannukset, kertakorvaukset ja kiinteämääräinen rahoitus, joita sovelletaan kyseisen jäsenvaltion kokonaan rahoittamissa avustusjärjestelmissä samantyyppiseen toimeen ja tuensaajaan;
- c) tässä asetuksessa vahvistetut määrät;
- d) tapauskohtainen vahvistaminen hallintoviranomaisen ennakkoon hyväksymän talousarvioluonnoksen perusteella, mikäli julkinen tuki on enintään 100 000 euroa.

4. Tuensaajille 1 kohdan b, c ja d alakohdassa tarkoitetuissa avustusmuodoissa laskettuja määriä on pidettävä tuensaajalle aiheutuneina ja tuensaajan maksamina tukikelpoisina menoina VI osaston soveltamiseksi.

5. Asiakirjassa, jossa määritetään kullekin toimelle asetettujen tukiedellytykset, on vahvistettava toimen kustannusten määrittämisessä sovellettava menetelmä sekä avustuksen maksamista koskevat edellytykset.

26 artikla

Menojen tukikelpoisuus

1. Menojen tukikelpoisuus määritetään kansallisten sääntöjen perusteella, paitsi jos tässä asetuksessa tai tämän asetuksen perusteella on vahvistettu erityissääntöjä.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään, toimenpideohjelmasta I voidaan myöntää tukea seuraaviin kustannuksiin:

- a) elintarvikkeiden ja/tai perushyödykkeiden ostoista aiheutuvat kustannukset;
- b) mikäli julkinen elin ostaa elintarvikkeet tai perushyödykkeet ja tarjoaa ne kumppaniorganisaatioille, kustannukset, jotka aiheutuvat elintarvikkeiden tai perushyödykkeiden kuljettamisesta kumppaniorganisaatioiden varastoihin, ja varastointikustannukset 1 prosentin kiinteänä osuutena a alakohdassa tarkoitetuista kustannuksista tai, asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, tosiasiaa aiheutuneet ja maksetut kustannukset;
- c) kumppaniorganisaatioille aiheutuvat hallinto-, kuljetus- ja varastointikustannukset 5 prosentin kiinteänä osuutena a alakohdassa tarkoitetuista kustannuksista; tai 5 prosenttia asetuksen (EU) N:o 1308/2013 16 artiklan mukaisesti poistettujen elintarvikkeiden arvosta;
- d) elintarvikelahjoitusten keräämisestä, kuljetuksesta, varastoinnista ja jakelusta ja niihin suoraan liittyvistä tiedotustoimista kumppaniorganisaatioille aiheutuneet ja niiden maksamat kustannukset;
- e) liitännäistoimenpiteiden kustannukset 5 prosentin kiinteänä osuutena a alakohdassa tarkoitetuista kustannuksista, mikäli kyse on sellaisten kumppaniorganisaatioiden toteuttamista toimenpiteistä ja ilmoittamista kustannuksista, jotka jakavat elintarvikkeet ja/tai perushyödykkeet suoraan tai yhteistyöosapimusten nojalla vähävaraisimmille.

3. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään, toimenpideohjelmasta voidaan myöntää tukea 27 artiklan 4 kohdan nojalla aiheutuneisiin kustannuksiin tai, 27 artiklan 4 kohdan nojalla aiheutuneiden välillisten kustannusten osalta, kiinteänä prosentiosuutena, joka on enintään 15 prosenttia tukikelpoisista välittömistä henkilöstökustannuksista.

4. Toimenpideohjelmasta ei myönnetä tukea seuraaviin kustannuksiin:

- a) lainojen korot;
- b) infrastruktuurin rakentaminen;
- c) käytettyinä hankittujen tavaroiden kustannukset;
- d) arvonlisävero, paitsi jos se on kansallisen alv-lainsäädännön mukaan palautukseen oikeuttamaton.

27 artikla

Tekninen tuki

1. Rahastosta voidaan komission aloitteesta tai puolesta ja enintään 0,35 prosentin osuudella sen vuotuisista määrärahoista rahoittaa valmistelua, seurantaa, hallinnollista ja teknistä tukea, tarkastuksia, tiedotusta, valvontaa ja arviointia koskevia toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen tämän asetuksen panemiseksi täytäntöön, sekä 10 artiklan nojalla toteuttavia toimia.

2. Komissio kuulee jäsenvaltioita sekä kumppaniorganisaatioita unionin tasolla edustavia organisaatioita teknisen tuen suunnittelusta käytöstä.

3. Komissio vahvistaa vuosittain täytäntöönpanosäädöksillä suunnitelmansa, jotka koskevat 1 kohdassa lueteltuihin toimenpiteisiin liittyvää toimenpiteiden tyyppiä, silloin kun suunnitella on rahoitusta rahastosta.

4. Toimenpideohjelmasta voidaan jäsenvaltioiden aloitteesta ja enintään 5 prosentin osuudella rahaston määrärahoista rahoittaa tämän asetuksen täytäntöönpanoon tarvittavia valmistelua, hallintoa, seurantaa, hallinnollista ja teknistä tukea, tarkastuksia, tiedotusta, valvontaa ja arviointia koskevia toimenpiteitä. Siitä voidaan rahoittaa myös kumppaniorganisaatioiden teknistä tukea ja niiden valmiuksien parantamista.

V OSASTO

HALLINTO JA VALVONTA

28 artikla

Hallinto- ja valvontajärjestelmien yleiset periaatteet

Hallinto- ja valvontajärjestelmien on 5 artiklan 7 kohdan mukaisesti sisällettävä seuraavat:

- a) kunkin hallinnosta ja valvonnasta vastaavan elimen tehtävien kuvaus samoin kuin tehtävien jako kunkin elimen sisällä;
- b) tehtävien eriyttämistä koskevan periaatteen noudattaminen kyseisten elinten välillä ja kunkin elimen sisällä;
- c) ilmoitettujen menojen oikeellisuuden ja asianmukaisuuden varmistamista koskevat menettelyt;
- d) sähköiset tietojärjestelmät kirjanpitoa, taloudellisten tietojen ja indikaattoreita koskevien tietojen säilyttämistä ja siirtämistä sekä seurantaa ja raportointia varten;

- e) raportointi- ja seuranta järjestelmät, jos vastuussa oleva elin siirtää tehtävien suorittamisen toiselle elimelle;
- f) hallinto- ja valvontajärjestelmien toiminnan tarkastamista koskevat järjestelyt;
- g) asianmukaisen jäljitysketjun turvaamista koskevat järjestelmät ja menettelyt;
- h) sääntöjenvastaisuuksien, myös petosten, ehkäisy, toteaminen ja oikaisu sekä aiheettomasti maksettujen summien takaisinperintä mahdolliset viivästyskorot mukaan luettuina.

29 artikla

Yhteistyössä toteutettavan hallinnon piiriin kuuluvat tehtävät

Yhteistyössä toteutettavan hallinnon periaatteen mukaisesti jäsenvaltiot ja komissio vastaavat ohjelmien hallinnosta ja valvonnasta tässä asetuksessa säädettyjen vastuualueidensa mukaisesti.

30 artikla

Jäsenvaltioiden tehtävät

- Jäsenvaltioiden on täytettävä varainhoitoasetuksen ja tämän asetuksen mukaisissa yhteistyössä toteutettavaa hallintoa koskevissa säännöissä vahvistetut hallinto-, valvonta- ja tarkastusvelvoitteensa ja otettava hoitaakseen niistä johtuvat kyseisissä säännöissä vahvistetut tehtävät.
- Jäsenvaltioiden on estettävä, todettava ja oikaistava sääntöjenvastaisuudet sekä perittävä takaisin aiheettomasti maksetut määrät ja viivästyskorot myöhässä oleville maksuille. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle sääntöjenvastaisuuksista, joiden osalta rahaston rahoitusosuus ylittää 10 000 euroa, ja tiedotettava komissiolle tapauksiin liittyvien hallinnollisten ja oikeudellisten menettelyjen merkittävästä etenemisestä.

Jäsenvaltioiden ei tarvitse ilmoittaa komissiolle sääntöjenvastaisuuksista seuraavissa tapauksissa:

- sääntöjenvastaisuus muodostuu ainoastaan osarahoitettuun toimenpideohjelmaan sisältyvän toimen täydellisestä tai osittaisesta suorittamatta jättämisestä tuensaajan konkurssin vuoksi;
- tuensaaja on saattanut sääntöjenvastaisuuden vapaaehtoisesti hallintoviranomaisen tai todentamisviranomaisen tietoon ennen kuin kumpikaan viranomainen on sitä havainnut, joko ennen julkisen rahoitusosuuden maksamista tai sen jälkeen;

- hallintoviranomainen tai todentamisviranomainen havaitsee ja korjaa sääntöjenvastaisuuden ennen kyseisen menoerän sisällyttämistä komissiolle toimitettavaan menoilmoitukseen.

Kaikissa muissa tapauksissa, erityisesti konkurssia edeltävissä tapauksissa tai kun epäillään petosta, havaitut sääntöjenvastaisuudet sekä niihin liittyvät ehkäisy- ja korjaustoimenpiteet on ilmoitettava komissiolle.

Jos tuensaajalle aiheettomasti maksettua määrää ei saada perittyä takaisin jäsenvaltion virheen tai laiminlyönnin vuoksi, jäsenvaltio vastaa menetettyjen määrien korvaamisesta unionin talousarvioon. Jäsenvaltiot voivat päättää olla perimättä takaisin aiheettomasti maksettua määrää, jos tuensaajalta perittävä määrä ilman korkoja ei rahaston rahoitusosuuden osalta ole yli 250 euroa.

Siirretään komissiolle valta antaa 62 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla vahvistetaan yksityiskohtaiset täydentävät säännöt, jotka koskevat perusteita, joiden mukaisesti määritetään ilmoitettavat sääntöjenvastaisuudet ja toimitettavat tiedot, sekä sovellettavia edellytyksiä ja menettelyitä sen määrittämiseksi, onko jäsenvaltioiden korvattava määrät, joita ei saada perityiksi takaisin.

Komissio hyväksyy 63 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvonantavaa menettelyä noudattaen täytäntöönpanosäädöksiä, joilla säädetään, kuinka usein ilmoituksia on annettava, ja määritetään ilmoittamisessa käytettävä malli.

- Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, rahastoa koskevien valitusten tutkimiseksi on tehokkaat järjestelyt. Näiden järjestelyjen soveltamisala, säännöt ja menettelyt ovat jäsenvaltioiden vastuulla niiden institutionaalisten ja oikeudellisten puitteiden mukaisesti. Jäsenvaltioiden on komission pyynnöstä tutkittava komissiolle toimitetut valitukset, jotka kuuluvat niiden järjestelyjen soveltamisalaan. Jäsenvaltioiden on pyynnöstä ilmoitettava komissiolle näiden tutkimusten tuloksista.

- Jäsenvaltioiden ja komission välinen virallinen tiedonvaihto on kokonaisuudessaan hoidettava käyttämällä sähköistä tiedonvaihtojärjestelmää. Komissio antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joilla vahvistetaan ehdot ja edellytykset, jotka tämän sähköisen tiedonvaihtojärjestelmän on täytettävä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 63 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

31 artikla

Viranomaisten nimeäminen

- Kunkin jäsenvaltion on nimettävä kuhunkin toimenpideohjelmaan hallintoviranomaiseksi kansallinen viranomainen tai elin. Sama hallintoviranomainen voidaan nimetä kahta toimenpideohjelmaa varten.

2. Jäsenvaltion on nimettävä kuhunkin toimenpideohjelmaan todentamisviranomaiseksi kansallinen viranomainen tai elin, sanotun kuitenkin rajoittamatta 3 kohdan soveltamista. Sama todentamisviranomainen voidaan nimetä kahta toimenpideohjelmaa varten.

3. Jäsenvaltio voi nimetä tietyn toimenpideohjelman osalta hallintoviranomaisen suorittamaan lisäksi todentamisviranomaisen tehtävät.

4. Jäsenvaltion on nimettävä kuhunkin toimenpideohjelmaan tarkastusviranomaiseksi kansallinen viranomainen tai elin, joka on hallinto- ja todentamisviranomaisesta toiminnallisesti riippumaton. Sama tarkastusviranomainen voidaan nimetä kahta toimenpideohjelmaa varten.

5. Hallintoviranomainen, todentamisviranomainen ja, silloin kun rahaston tuen kokonaismäärä ei toimenpideohjelman I ja toimenpideohjelman II osalta ole yli 250 000 000 euroa, tarkastusviranomainen voivat olla osa samaa viranomaista tai elintä edellyttäen, että tehtävien eriyttämistä koskevaa periaatetta noudatetaan.

6. Jäsenvaltio voi nimetä yhden tai useamman välittävän toimielimen, joka suorittaa tietyt hallinto- tai todentamisviranomaisen tehtävät kyseisen viranomaisen vastuulla. Asiantuntevat hallintoviranomaisen tai todentamisviranomaisen ja välittävien toimielinten väliset järjestelyt on vahvistettava kirjallisesti.

7. Jäsenvaltio tai hallintoviranomainen voi antaa toimenpideohjelman osan hallinnon välittävälle toimielimelle siten, että mainitun välittävän toimielimen ja jäsenvaltion tai hallintoviranomaisen välillä tehdään kirjallinen sopimus. Välittävän toimielimen on osoitettava vakavaraisuutensa ja kyseistä alaa koskeva pätevyytensä sekä hallinnollinen ja varainhoitoa koskeva valmiutensa.

8. Jäsenvaltion on vahvistettava kirjalliset säännöt, jotka koskevat sen suhteita hallintoviranomaisiin, todentamisviranomaisiin ja tarkastusviranomaisiin, tällaisten viranomaisten välisiä suhteita sekä tällaisten viranomaisten suhteita komissioon.

32 artikla

Hallintoviranomaisen tehtävät

1. Hallintoviranomainen vastaa toimenpideohjelman hallinnosta moitteettoman varainhoidon periaatetta noudattaen.

2. Kun kyseessä on toimenpideohjelman hallinto, hallintoviranomaisen tehtävänä on

a) tarvittaessa tukea 11 artiklassa tarkoitetun seurantakomitean työtä ja toimittaa sille tietoja, joita se tarvitsee tehtäviensä hoitamiseksi, erityisesti tiedot edistymisestä toimenpideohjelman tavoitteiden saavuttamisessa, sekä taloudellisia tietoja ja indikaattoreihin liittyviä tietoja;

b) laatia 11 artiklassa tarkoitetut vuotuiset ja lopulliset täytäntöönpanokertomukset ja toimittaa ne komissiolle sen jälkeen, kun toimenpideohjelman I osalta on kuultu asianomaisia sidosryhmiä eturistiriitoja välttämällä ja toimenpideohjelman II osalta 13 artiklassa tarkoitettu seurantakomitea on ne hyväksynyt;

c) asettaa välittävien toimielinten saataville niiden tehtävien suorittamisen kannalta olennaiset tiedot ja tuensaajien saataville toimien toteuttamisen kannalta olennaiset tiedot;

d) ottaa käyttöön sähköinen tietojärjestelmä, jolla tallennetaan ja säilytetään seuranta- ja arviointia, varainhoitoa ja tarkastamista varten tarvittavat tiedot kustakin toimesta, myös tiedot toimenpideohjelmasta II osarahoitettujen toimien yksittäisistä osallistujista;

e) varmistaa, että d alakohdassa tarkoitetut tiedot kerätään, vietään d alakohdassa tarkoitettuun järjestelmään ja säilytetään siinä direktiivin 95/46/EY säännösten mukaisesti jaoteltuina ja, jos saatavilla, sukupuolen mukaan.

3. Kun kyseessä on toimien valinta, hallintoviranomaisen tehtävänä on

a) laatia ja soveltaa, tarvittaessa hyväksymisen jälkeen, asianmukaisia valintamenettelyjä ja/tai -perusteita, jotka ovat syrjimättömät ja avoimet;

b) varmistaa, että valittu toimi

i) kuuluu rahaston ja toimenpideohjelman toiminta-alaan;

ii) täyttää toimenpideohjelmassa sekä 22, 23 ja 26 artiklassa vahvistetut perusteet;

iii) ottaa huomioon soveltuvin osin 5 artiklan 11, 12, 13 ja 14 kohdassa säädetyt periaatteet;

c) varmistaa, että tuensaajalle toimitetaan asiakirja, jossa määritetään kullekin toimelle annettavan tuen edellytykset, mukaan lukien erityisvaatimukset, jotka koskevat osana toimeen toimitettavia tuotteita tai suoritettavia palveluja, rahoitusuunnitelmaa ja toteuttamiselle asetettua määräaika-

- d) varmistaa ennen toimen hyväksymistä, että tuensaajalla on c alakohdassa tarkoitettujen edellytysten täyttämiseen tarvittavat hallinnolliset, toiminnalliset ja rahoitusvalmiudet;
- e) varmistua toimea koskevan sovellettavan lainsäädännön noudattamisesta, jos toimi on alkanut ennen kuin siihen liittyvä rahoitushakemus on toimitettu hallintoviranomaiselle;
- f) määrittää toimenpideohjelman I osalta aineellisen avun tyyppi ja toimenpideohjelman II osalta toimen tyyppi, johon toimen menot on kohdennettava.

4. Kun kyseessä on toimenpideohjelman varainhoito ja valvonta, hallintoviranomaisen tehtävänä on

- a) tarkistaa, että osarahoitetut tuotteet ja palvelut on toimitettu ja että tuensaajien ilmoittamat menot on maksettu ja että ne ovat sovellettavan lainsäädännön, toimenpideohjelman ja toimelle asetettujen tukiedellytysten mukaiset;
- b) varmistaa, että tosiasiallisesti syntyneiden tukikelpoisten kustannusten perusteella korvattavien toimien täytäntöönpanoon osallistuvilla tuensaajilla on käytössään joko erillinen kirjanpitojärjestelmä tai soveltuva kirjanpitokoodi kaikille toimeen liittyville tapahtumille;
- c) ottaa käyttöön todetut riskit huomioon ottaen tehokkaita ja oikeasuhteisia petostentorjuntatoimenpiteitä;
- d) ottaa käyttöön menettelyt, joilla varmistetaan, että kaikki menot ja tarkastuksia koskevat asiakirjat, joita tarvitaan asianmukaisen jäljitysketjun turvaamiseksi, säilytetään 28 artiklan g alakohdan vaatimusten mukaisesti;
- e) laatia varainhoitoasetuksen 59 artiklan 5 kohdan ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitettua johdon vahvistuslausuma ja vuotuinen yhteenveto.

5. Edellä olevan 4 kohdan a alakohdan mukaisten tarkastusten on sisällettävä seuraavat menettelyt:

- a) tuensaajan kutakin korvaushakemusta koskevat hallinnolliset varmennukset;
- b) toimia koskevat, paikan päällä tehtävät varmennukset.

Paikan päällä tehtävien varmennusten suorittamisväli ja kattavuus on suhteutettava toimelle myönnetyn julkisen tuen määrään sekä riskitasoon, joka on määritetty tällaisissa varmennuksissa ja tarkastusviranomaisen toimittamissa tarkastuksissa koko hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta.

6. Edellä olevan 5 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaisia yksittäisten toimien paikan päällä suoritettavia varmennuksia voidaan tehdä otantaperiaatteella.

7. Mikäli hallintoviranomainen on myös toimenpideohjelman tuensaaja, 4 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin varmennuksiin liittyvillä järjestelyillä on varmistettava tehtävien eriyttäminen riittävällä tavalla.

8. Siirretään komissiolle valta antaa 62 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa vahvistetaan säännöt, jotka koskevat tämän artiklan 2 kohdan d alakohdan mukaisen seurantajärjestelmän puitteissa sähköisesti tallennettavia ja säilytettäviä tietoja.

Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksiä, joilla määritetään tämän artiklan 2 kohdan d alakohdan mukaisesti luodun järjestelmän tekniset eritelmit. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 63 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

9. Siirretään komissiolle valta antaa 62 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa vahvistetaan tämän artiklan 4 kohdan d alakohdassa tarkoitettua jäljitysketjua koskevat yksityiskohtaiset vähimmäisvaatimukset kirjanpitoaineiston ja todentavien asiakirjojen säilyttämisen osalta todentamisviranomaisen, hallintoviranomaisen, välittävien toimielinten ja tuensaajien tasolla.

10. Komissio hyväksyy tämän artiklan yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi täytäntöönpanosäädöksiä, jotka koskevat 4 kohdan e alakohdassa tarkoitettua johdon vahvistuslausuman mallia. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 63 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoo-antavaa menettelyä noudattaen.

33 artikla

Todentamisviranomaisen tehtävät

Toimenpideohjelman todentamisviranomaisen tehtävänä on erityisesti

- a) laatia maksatushakemukset ja toimittaa ne komissiolle sekä todentaa, että ne on laadittu luotettavien kirjanpitojärjestelmien ja tarkistettavissa olevien todentavien asiakirjojen perusteella ja että niihin on kohdistettu hallintoviranomaisen tekemiä tarkastuksia;
- b) laatia varainhoitoasetuksen 59 artiklan 5 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettu tilitys;

- c) todentaa tilityksen täydellisyys, oikeellisuus ja totuudenmukaisuus ja se, että siihen kirjatut menot ovat sovellettavan lainsäädännön mukaiset ja aiheutuneet toimenpideohjelmaan sovellettavien perusteiden mukaisesti rahoitettaviksi valituista toimista, jotka ovat sovellettavan lainsäädännön mukaiset;
- d) varmistaa, että käytössä on kutakin toimea koskevan kirjanpitoaineiston tallentamiseen ja säilyttämiseen tarkoitettu sähköinen tietojärjestelmä, joka käsittää kaikki maksatushakemusten ja tilityksen laatimiseen vaaditut tiedot, mukaan lukien tiedot takaisin perittävistä määristä, takaisin perityistä määristä sekä määristä, jotka on palautettu johonkin toimeen tai toimenpideohjelmaan tarkoitettuna rahoitusosuuden täysimääräisen tai osittaisen peruuttamisen johdosta;
- e) varmistaa, että se on saanut hallintoviranomaiselta maksatushakemusten laatimista ja esittämistä varten tarvitsemansa tiedot menoja koskevista menettelyistä ja tarkastuksista;
- f) ottaa maksatushakemusten laadinnassa ja esittämisessä huomioon kaikkien tarkastusviranomaisen tekemien tai sen vastuulla tehtyjen tarkastusten tulokset;
- g) säilyttää sähköisessä muodossa kirjanpitoaineisto, joka koskee komissiolle ilmoitettuja menoja ja tuensaajille maksettua vastaavaa julkista rahoitusosuutta;
- h) pitää kirjaa takaisin perittävistä määristä ja määristä, jotka on poistettu johonkin toimeen osoitetun rahoitusosuuden täysimääräisen tai osittaisen peruuttamisen johdosta. Takaisin perityt määrät palautetaan unionin talousarvioon ennen toimenpideohjelman sulkemista vähentämällä ne seuraavasta menoilmoituksesta.

34 artikla

Tarkastusviranomaisen tehtävät

1. Tarkastusviranomaisen on varmistettava, että tehdään tarkastuksia, jotka koskevat toimenpideohjelman hallinto- ja valvontajärjestelmän asianmukaista toimintaa sekä toimista ilmoitettujen menojen perusteella poimittua asianmukaista otosta.

Ilmoitetut menot on tarkastettava edustavan otoksen tai tarvittaessa yksityiskohtaisten tarkastusten perusteella pääsääntöisesti tilastollisten otantamenetelmien avulla.

Muuta kuin tilastollista menetelmää voidaan tarkastusviranomaisen ammatillisen harkinnan mukaan käyttää asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa kansainvälisesti hyväksytyjen tilintarkastusstandardien mukaisesti, jos tilastollisia menetelmiä ei voida käyttää tilivuoden toimien vähäisen määrän vuoksi.

Tällöin otoksen on oltava riittävän suuri, jotta tarkastusviranomainen voi laatia pätevän tarkastuslausunnon varainhoitoasetuksen 59 artiklan 5 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaisesti.

Muihin kuin tilastollisiin menetelmiin perustuvan otoksen on katettava vähintään 5 prosenttia toimista, joiden menot on ilmoitettu komissiolle tilivuoden aikana, ja 10 prosenttia menoista, jotka on ilmoitettu komissiolle tilivuoden aikana.

Jos rahastosta toimenpideohjelmalle I annetun tuen kokonaismäärä on enintään 35 000 000 euroa, tarkastusviranomainen saa rajoittaa tarkastustoimenpiteet vuotuisen järjestelmätarkastukseen, johon sisältyy yksityiskohtaisia tarkastuksia, joissa yhdistetään satunnaisotantaan ja riskeihin perustuvat toimien tarkastukset. Tarkastustyö on suoritettava kansainvälisesti hyväksytyjen tilintarkastusstandardien mukaisesti, ja komissiolle toimitettuihin vahvistettuihin menoilmoituksiin sisältyvä virhetaso on kvantifioitava vuosittain.

2. Jos tarkastukset suorittaa jokin muu elin kuin tarkastusviranomainen, tarkastusviranomaisen on huolehdittava siitä, että kaikki tällaiset elimet ovat vaadittavalla tavalla toiminnallisesti riippumattomia.

3. Tarkastusviranomaisen on huolehdittava siitä, että tarkastustyössä otetaan huomioon kansainvälisesti hyväksytyt tilintarkastusstandardit.

4. Tarkastusviranomaisen on kahdeksan kuukauden kuluessa toimenpideohjelman hyväksymisestä laadittava tarkastusten toimittamista koskeva tarkastusstrategia. Tarkastusstrategiassa on vahvistettava tarkastusmenetelmät, toimia koskevissa tarkastuksissa sovellettava otantamenetelmä tai tarvittaessa hanketarkastuksissa sovellettava menetelmä sekä kuluvan tilivuoden ja kahden seuraavan tilivuoden tarkastussuunnitelma. Tarkastusstrategiaa on päivitettävä vuosittain vuodesta 2016 vuoden 2024 loppuun. Jos kahteen toimenpideohjelmaan sovelletaan yhteistä hallinto- ja valvontajärjestelmää, kyseisille toimenpideohjelmille voidaan laatia yksi tarkastusstrategia. Tarkastusviranomaisen on toimitettava tarkastusstrategia pyynnöstä komissiolle.

5. Tarkastusviranomaisen on laadittava

- a) varainhoitoasetuksen 59 artiklan 5 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukainen tarkastuslausunto;
- b) tarkastuskertomus, jossa esitetään 1 kohdan mukaisesti tehdyissä tarkastuksissa tehdyt tärkeimmät havainnot, mukaan lukien hallinto- ja valvontajärjestelmissä havaitut puutteet sekä ehdotetut ja toteutetut oikaisutoimet.

Jos kahteen toimenpideohjelmaan sovelletaan yhteistä hallinto- ja valvontajärjestelmää, ensimmäisen alakohdan b alakohdassa vaaditut tiedot voidaan koota yhteen kertomukseen.

6. Komissio hyväksyy tämän artiklan yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi täytäntöönpanosäädöksiä, joilla vahvistetaan tarkastusstrategian, tarkastuslausunnon ja tarkastuskertomuksen mallit. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 63 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoo-antavaa menettelyä noudattaen.

7. Siirretään komissiolle valta antaa 62 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla määritellään toimien tarkastuksen sekä tilien tarkastuksen laajuus ja sisältö sekä menetelmät, joita käytetään tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen otoksen poimimiseksi toimista.

8. Siirretään komissiolle valta antaa 62 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa vahvistetaan komission virkamiesten tai komission valtuuttamien edustajien tekemien tarkastusten aikana kerättyjen tietojen käyttöä koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

35 artikla

Hallintoviranomaisen ja todentamisviranomaisen nimeämisenmenettely

1. Jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle hallintoviranomaisen ja tapauksen mukaan todentamisviranomaisen nimeämisen, joka on suoritettava asianmukaisella tasolla, päivä ja muoto ennen ensimmäisen välimaksupyynnön esittämistä komissiolle.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua nimeämisen on perustuttava riippumattoman tarkastuselimen antamaan kertomukseen ja lausuntoon, joissa arvioidaan, täyttävätkö nimetyt viranomaiset liitteessä IV vahvistetut sisäistä valvontaympäristöä, riskinhallintaa, hallinto- ja valvontatoimia sekä seuranta koskevat hyväksymisperusteet.

Riippumattoman tarkastuselimen on oltava tarkastusviranomainen tai muu julkis- tai yksityisoikeudellinen elin, jolla on tarvittava tarkastusvalmius, ja sen on oltava hallintoviranomaisesta ja tapauksen mukaan todentamisviranomaisesta riippumaton ja toteutettava tehtävänsä kansainvälisesti hyväksytyjen tilintarkastusstandardien mukaisesti.

3. Jäsenvaltiot voivat päättää, että asetuksen (EU) N:o 1303/2013 nojalla ESR:sta osarahoitetun toimenpideohjelman yhteydessä nimetyt hallintoviranomaisen tai todentamisviranomaisen katsotaan olevan tämän asetuksen soveltamiseksi nimetty.

4. Komissio voi pyytää yhden kuukauden kuluessa 1 kohdassa tarkoitettua nimeämisen ilmoittamisesta 2 kohdassa tarkoitettua riippumattoman tarkastuselimen kertomusta ja lausuntoa sekä kuvausta hallintoviranomaisen, tai tapauksen mukaan todentamisviranomaisen, tehtävistä ja menettelyistä. Komissio päättää riskinarviointinsa perusteella, pyytääkö se näitä asiakirjoja.

Komissio voi esittää huomautuksia kahden kuukauden kuluessa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen asiakirjojen vastaanottamisesta.

Näiden asiakirjojen tarkastelu ei keskeytä välimaksupyynnöiden käsittelyä, sanotun kuitenkin rajoittamatta 46 artiklan soveltamista.

5. Jos olemassa olevat tarkastus- ja valvontatulokset osoittavat, että nimetty viranomainen ei enää täytä 2 kohdassa tarkoitettuja perusteita, jäsenvaltion on asianmukaisella tasolla asetettava ongelman vakavuuden mukainen koeaika, jonka aikana toteutetaan tarvittavat korjaavat toimet.

Jos nimetty viranomainen jättää toteuttamatta tarvittavat korjaavat toimet jäsenvaltion määrittämänä koeaikana, jäsenvaltion on asianmukaisella tasolla peruutettava sitä koskeva nimeäminen.

Jäsenvaltion on ilmoitettava viipymättä komissiolle nimetyt viranomaisen asettamisesta koeajalle ja annettava tietoja asianomaisen koeajan pituudesta, koeajan päättymisestä korjaavien toimien toteuttamisen jälkeen sekä viranomaisen nimeämisen päättymisestä. Ilmoitus jäsenvaltion nimetylle viranomaiselle asettamasta koeajasta ei keskeytä välimaksupyynnöiden käsittelyä, sanotun kuitenkin rajoittamatta 46 artiklan soveltamista.

6. Jos hallintoviranomaisen tai todentamisviranomaisen nimeäminen on päätynyt, jäsenvaltion on nimettävä 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen uusi elin, joka ottaa huolehtiakseen hallintoviranomaisen tai todentamisviranomaisen tehtävät, ja ilmoitettava tästä komissiolle.

7. Komissio hyväksyy tämän artiklan yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi täytäntöönpanosäädöksiä, jotka koskevat riippumattoman tarkastuselimen kertomuksen ja lausunnon mallia sekä kuvausta hallintoviranomaisen, tai tapauksen mukaan todentamisviranomaisen, toteuttamista tehtävistä ja menettelyistä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 63 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

36 artikla

Komission valtuudet ja tehtävät

1. Komissio varmistaa käytettävissä olevien tietojen, myös hallinnosta ja valvonnasta vastaavien elinten nimeämistä koskevien tietojen, näiden nimettyjen elinten vuosittain varainhoitoasetuksen 59 artiklan 5 kohdan nojalla toimittamien asiakirjojen, tarkastuskertomusten, vuotuisten täytäntöönpanokertomusten sekä kansallisten ja unionin elinten toimittamien tarkastusten perusteella, että jäsenvaltiot ovat perustaneet tämän asetuksen mukaiset hallinto- ja valvontajärjestelmät ja että nämä järjestelmät toimivat tehokkaasti toimenpideohjelmien täytäntöönpanon ajan.

2. Komission virkamiehet tai komission valtuuttamat edustajat voivat tehdä tarkastuksia paikan päällä annettuaan toimivaltaiselle kansalliselle viranomaiselle ilmoituksen vähintään 12 työpäivää ennen tarkastusta, kiireellisiä tapauksia lukuun ottamatta. Komissio noudattaa suhteellisuusperiaatetta ottamalla huomioon tarpeen välttää aiheetonta päällekkäisyyttä jäsenvaltioiden suorittamien tarkastusten kanssa, unionin talousarviolle koituvan riskin tason sekä mahdollisimman vähäisen hallinnollisen taakan aiheuttamisen tuensaajille tämän asetuksen mukaisesti. Mainituissa tarkastuksissa voidaan ennen kaikkea varmentaa, toimivatko ohjelman tai ohjelman osan tai toimen hallinto- ja valvontajärjestelmät tehokkaasti, ja arvioida, onko toimien tai ohjelmien varainhoito moitteetonta. Jäsenvaltion virkamiehet tai valtuutetut edustajat voivat osallistua näihin tarkastuksiin.

Komission virkamiehillä tai komission valtuuttamilla edustajilla, joilla on asianmukaiset valtuudet suorittaa paikan päällä tehtäviä tarkastuksia, on oltava mahdollisuus tutustua kaikkiin tarpeellisiin tietoihin, asiakirjoihin ja metatietoihin, jotka liittyvät rahastosta tuettuihin toimiin tai hallinto- ja valvontajärjestelmiin, riippumatta välineestä, jolle tiedot ja asiakirjat on tallennettu. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle pyynnöstä jäljennökset näistä tiedoista, asiakirjoista ja metatiedoista.

Tässä kohdassa säädetyt valtuudet eivät vaikuta niiden kansallisten säännösten soveltamiseen, joiden mukaan tietyt toimet kuuluvat ainoastaan kansallisessa lainsäädännössä nimenomaisesti nimetyille virkamiehille. Komission virkamiehet ja komission valtuuttamat edustajat eivät muun muassa saa osallistua yksityisissä tiloissa suoritettaviin käynteihin tai kansallisen lainsäädännön mukaiseen epäiltyjen viralliseen kuulusteluun. Tällä tavoin hankittujen tietojen on kuitenkin oltava tällaisten virkamiesten ja edustajien saatavilla, sanotun kuitenkin rajoittamatta kansallisten tuomioistuinten toimivaltaa ja kunnioittaen täysin kyseisten oikeussubjektien perusoikeuksia.

3. Komissio voi vaatia jäsenvaltiota toteuttamaan tarvittavat toimet kansallisten hallinto- ja valvontajärjestelmiensä tehokkaan toiminnan varmistamiseksi tai menojen oikeellisuuden varmentamiseksi tämän asetuksen mukaisesti.

37 artikla

Yhteistyö tarkastusviranomaisten kanssa

1. Komissio tekee yhteistyötä tarkastusviranomaisten kanssa niiden tarkastussuunnitelmien ja -menetelmien keskinäiseksi koordinoimiseksi ja vaihtaa kyseisten viranomaisten kanssa viipymättä tietoja hallinto- ja valvontajärjestelmien tarkastusten tuloksista.

2. Tämän yhteistyön helpottamiseksi tapauksissa, joissa jäsenvaltio nimeää useita tarkastusviranomaisia, jäsenvaltio voi nimetä koordinoinnista vastaavan elimen.

3. Komissio, tarkastusviranomaiset sekä mahdollinen koordinoinnista vastaava elin tapaavat säännöllisesti, pääsääntöisesti vähintään kerran vuodessa, jollei toisin sovita, tutkiakseen yhdessä vuotuista tarkastuskertomusta, tarkastuslausuntoa ja tarkastusstrategiaa sekä vaihtaakseen näkemyksiä hallinto- ja valvontajärjestelmien parantamiseen liittyvistä kysymyksistä.

VI OSASTO

VARAINHOITO, TILIEEN TARKASTUS JA HYVÄKSYMINEN, RAHOITUSOIKKAISUT JA VAPAUTTAMINEN

1 LUKU

Varainhoito

38 artikla

Talousarviositoumukset

Unionin talousarviositoumukset toteutetaan kunkin toimenpideohjelman osalta vuotuisina erinä 1 päivän tammikuuta 2014 ja 31 päivän joulukuuta 2020 välisenä aikana. Toimenpideohjelman hyväksymisestä annettu komission päätös muodostaa varainhoitoasetuksen 84 artiklassa tarkoitetun rahoituspäätöksen ja, sen jälkeen kun rahoituspäätös on annettu tiedoksi asianomaiselle jäsenvaltiolle, mainitun asetuksen mukaisen oikeudellisen sitoumuksen.

Ensimmäistä erää koskeva talousarviositoumus tehdään kussakin toimenpideohjelmassa sen jälkeen, kun komissio on hyväksynyt toimenpideohjelman.

Komissio tekee myöhempiä eräiä koskevat talousarviositoumukset ennen kunkin vuoden toukokuun 1 päivää toisessa kohdassa tarkoitetun päätöksen perusteella lukuun ottamatta tapauksia, joihin sovelletaan varainhoitoasetuksen 16 artiklaa.

39 artikla

Komission suorittamat maksut

1. Komissio suorittaa rahaston rahoitusosuuteen sisältyvät maksut kuhunkin toimenpideohjelmaan talousarviomäärärahojen mukaisesti ja käytettävissä olevien varojen rajoissa. Kukin maksu kirjataan rahaston aikaisimpaan avoimeen talousarviositoumukseen.

2. Maksut suoritetaan ennakkomaksuina, välimaksuina ja loppumaksuna.

40 artikla

Komission suorittamat välimaksut ja loppumaksu

1. Komissio maksaa välimaksuina 90 prosenttia määrästä, joka saadaan sovellettaessa toimenpideohjelman hyväksymistä koskevassa päätöksessä säädettyä osarahoitusosuutta tukikelpoisiin julkisiin menoihin, jotka on ilmoitettu maksatushakemuksessa. Komissio määrittelee jäljellä olevat välimaksuina korvattavat tai 50 artiklan mukaisesti takaisin perittävät määrät.

2. Sen estämättä, mitä 21 artiklassa säädetään, välimaksuina ja loppumaksuna maksettu rahastosta myönnetty rahoitusosuus ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin rahastosta myönnetyn tuen enimmäismäärä, joka on vahvistettu toimenpideohjelman hyväksymistä koskevassa komission päätöksessä.

41 artikla

Maksatushakemukset

1. Komissiolle toimitettavassa maksatushakemuksessa on varainhoitoasetuksen 68 artiklan 3 kohdan mukaisesti ilmoitettava kaikki tiedot, jotka komissio tarvitsee tilinpäätöstä varten.

2. Maksatushakemuksiin on sisällyttävä koko toimenpideohjelman osalta ja 27 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun teknisen tuen osalta seuraavat:

- a) toimien toteuttamisesta tuensaajille aiheutuneiden ja maksettujen tukikelpoisten julkisten menojen kokonaismäärä, joka on viety todentamisviranomaisen kirjanpitojärjestelmään;
- b) toimien toteuttamisesta aiheutuneiden julkisten menojen kokonaismäärä, joka on viety todentamisviranomaisen kirjanpitojärjestelmään.

3. Maksatushakemukseen sisältyvien tukikelpoisten menojen tueksi on esitettävä maksukuitit tai vastaavalla tavalla todistusvoimaiset kirjanpitoasiakirjat, paitsi jos kyseessä on tämän asetuksen 25 artiklan 1 kohdan b, c ja d alakohdassa säädetty tukimuoto. Näiden avustusmuotojen osalta maksatushakemukseen on sisällytettävä sovellettavin perustein lasketut kustannukset.

4. Komissio hyväksyy tämän säännöksen yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi täytäntöönpanosäädöksiä, joilla vahvistetaan maksatushakemusten malli. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 63 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

42 artikla

Tuensaajille suoritettavat maksut

1. Hallintoviranomaisen on kumppaniorganisaatioille myönnettävien avustusten osalta varmistettava, että tuensaajille tarjotaan riittävästi käteisvaroja, joilla varmistetaan toimien asianmukainen täytäntöönpano.

2. Edellyttäen, että varoja on käytettävissä ennakkomaksun ja välimaksujen johdosta, hallintoviranomaisen on varmistettava, että tuensaaja saa erääntyneiden tukikelpoisten julkisten menojen kokonaismäärän täysimääräisenä viimeistään 90 päivän kuluessa päivästä, jona tuensaaja on esittänyt maksatushakemuksen. Siitä ei saa vähentää tai pidättää mitään määriä eikä periä mitään erityismaksuja tai muita vaikutukseltaan vastaavia maksuja, jotka vähentäisivät tuensaajille maksettavia määriä.

3. Hallintoviranomainen voi keskeyttää 2 kohdassa tarkoitettua maksua koskevan määräajan kulumisen jommassakummassa seuraavassa asianmukaisesti perustellussa tapauksessa:

- a) maksatushakemuksen määrä ei ole erääntynyt tai ei ole toimitettu asianmukaisia todentavia asiakirjoja, mukaan lukien asiakirjat, joita tarvitaan 32 artiklan 4 kohdan a alakohdan mukaisia hallinnon tarkastuksia varten;
- b) on käynnistetty tutkimus asianomaisiin menoihin vaikuttavan mahdollisen sääntöjenvastaisuuden johdosta.

Asianomaiselle tuensaajalle on annettava kirjallinen ilmoitus keskeyttämisestä ja sen syistä.

43 artikla

Euron käyttö

1. Jäsenvaltioiden toimittamissa toimenpideohjelmissä esitetyt määrät, menoilmoitukset, maksupyynnöt, tilitykset sekä vuotuisissa ja lopullisissa täytäntöönpanokertomuksissa mainitut menot on esitettävä euromääräisinä.

2. Jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö ei ole euro maksatushakemuksen tekopäivänä, on muunnettava kansallisessa valuutassa aiheutuneet menojen määrät euroiksi. Nämä määrät muunnetaan euroiksi käyttäen komission kuukausittaista kirjanpitokursia siltä kuukaudelta, jonka aikana meno merkittiin kyseisen toimenpideohjelman todentamisviranomaisen tileille. Komissio julkaisee tämän kurssin sähköisesti kuukausittain.

3. Kun jäsenvaltio ottaa rahayksikökseen euron, 2 kohdassa kuvattua muuntomenettelyä sovelletaan edelleen kaikkiin menoihin, jotka todentamisviranomaisen on merkinnyt tileihin ennen kansallisen rahayksikön ja euron välisen kiinteän muuntokurssin voimaantulopäivää.

44 artikla

Ennakkomaksun maksaminen ja poistaminen tileistä

1. Kun komissio on antanut toimenpideohjelman hyväksymistä koskevan päätöksen, se maksaa ennakkomaksun, jonka määrä on 11 prosenttia kyseiselle toimenpideohjelmalle rahastosta myönnetystä kokonaisrahoitusosuudesta.

2. Ennakkomaksua on käytettävä ainoastaan tuensaajille toimenpideohjelman täytäntöönpanon yhteydessä suoritettaviin maksuihin. Se on viipymättä asetettava tästä vastaavan elimen käyttöön.

3. Ennakkomaksuna maksettu määrä on palautettava kokonaisuudessaan komissiolle, ellei kyseistä toimenpideohjelmaa koskevaa maksatushakemusta ole esitetty 24 kuukauden kuluessa päivästä, jona komissio maksoi ensimmäisen ennakkomaksun. Ennakkomaksun palautus ei vaikuta toimenpideohjelmalle myönnettyyn unionin rahoitusosuuteen.

4. Ennakkomaksuna maksettu määrä on poistettava kokonaisuudessaan komission tileistä viimeistään silloin, kun toimenpideohjelma suljetaan.

45 artikla

Välimaksupyyntöjen esittämistä ja niiden maksamista koskevat määräajat

1. Todentamisviranomaisen on esitettävä säännöllisesti 41 artiklan 2 kohdan mukainen välimaksupyyntö, joka kattaa tuon viranomaisen kirjanpitojärjestelmään viedyt määrät kyseiseltä tilivuodelta. Todentamisviranomaisen voi kuitenkin sisällyttää tällaiset määrät seuraavina tilivuosina esitettäviin maksatushakemuksiin, jos se pitää tätä tarpeellisena.

2. Todentamisviranomaisen on esitettävä välimaksua koskeva lopullinen maksupyyntö viimeistään edellisen tilivuoden päätymistä seuraavan heinäkuun 31 päivänä, ja joka tapauksessa ennen kuin se esittää ensimmäisen välimaksupyynnön seuraavalta tilivuodelta.

3. Ensimmäistä välimaksupyyntöä ei saa tehdä ennen kuin komissiolle on ilmoitettu hallinto- ja todentamisviranomaisten nimeämisestä 35 artiklan mukaisesti.

4. Välimaksuja ei saa suorittaa toimenpideohjelmalle, paitsi jos komissiolle on toimitettu vuotuinen täytäntöönpanokertomus 13 artiklan mukaisesti.

5. Komissio suorittaa välimaksun käytettävissä olevien varojen rajoissa viimeistään 60 päivän kuluttua siitä päivästä, jona maksatushakemus on kirjattu komissiossa.

46 artikla

Maksun määräjän kulumisen keskeyttäminen

1. Varainhoitoasetuksessa tarkoitettu valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä voi keskeyttää välimaksupyynnön maksu määräjän kulumisen enintään kuudella kuukaudella, jos:

- kansallisen tai unionin tarkastuselimen toimittamien tietojen mukaan on olemassa selvää näyttöä, joka viittaa huomattaviin puutteisiin hallinto- ja valvontajärjestelmän toiminnassa;
- kyseisen valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän on tehtävä lisätarkistuksia saatuaan tietoja, joiden perusteella hän epäilee, että maksupyynnön sisältyviin menoihin liittyy sääntöjenvastaisuus, jolla on vakavia taloudellisia seurauksia;
- jokin varainhoitoasetuksen 59 artiklan 5 kohdassa vaadituista asiakirjoista on jätetty toimittamatta.

Jäsenvaltio voi hyväksyä maksun määräjän kulumisen keskeyttämisen vielä kolmella lisäkuukaudella.

2. Valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän on rajattava keskeyttäminen koskemaan ainoastaan sitä osaa maksupyynnön menoista, johon 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut seikat vaikuttavat, paitsi jos ei ole mahdollista tunnistaa sitä osaa menoista, joihin vaikutus kohdistuu. Valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän on ilmoitettava jäsenvaltiolle ja hallintoviranomaiselle viipymättä kirjallisesti keskeyttämisen syy ja pyydettyä niitä korjaamaan tilanne. Valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän on päätettävä keskeyttäminen heti, kun tarvittavat toimenpiteet on toteutettu.

47 artikla

Maksujen keskeyttäminen

1. Komissio voi keskeyttää välimaksut kokonaan tai osittain, jos yksi tai useampi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

- toimenpideohjelman hallinto- ja valvontajärjestelmän tehokkaassa toiminnassa on vakava puute, joka on vaarantanut toimenpideohjelmalle osoitetun unionin rahoitusosuuden ja jonka osalta ei ole toteutettu korjaavia toimenpiteitä;

- b) menoilmoitukseen sisältyvät menot liittyvät vakavia taloudellisia seurauksia aiheuttavaan sääntöjenvastaisuuteen, jota ei ole korjattu;
- c) jäsenvaltio ei ole toteuttanut tarvittavia toimenpiteitä korjatakseen 46 artiklan mukaisen keskeyttämisen aiheuttavan tilanteen;
- d) seurantajärjestelmän laadussa tai luotettavuudessa tai indikaattoreita koskeissa tiedoissa on vakava puute.

2. Komissio voi täytäntöönpanosäädöksillä päättää keskeyttää välimaksut kokonaisuudessaan tai osittain sen jälkeen, kun se on antanut jäsenvaltiolle mahdollisuuden esittää huomautuksensa.

3. Komissio lopettaa kaikkia välimaksuja tai niiden osaa koskevan keskeytyksen, kun jäsenvaltio on toteuttanut keskeytyksen lopettamiseksi tarvittavat toimenpiteet.

2 LUKU

Tilityksen laatiminen, tilien tarkastus ja hyväksyminen sekä toimenpideohjelmien sulkeminen

48 artikla

Tietojen toimittaminen

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle seuraavat varainhoitoasetuksen 59 artiklassa tarkoitetut asiakirjat mainitun artiklan 5 kohdassa säädettyssä määräajassa kultakin vuodelta alkaen vuodesta 2016 vuoden 2025 loppuun:

- a) tämän asetuksen 49 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu tilitys edeltävältä tilivuodelta;
- b) tämän asetuksen 32 artiklan 4 kohdan e alakohdassa tarkoitettu johdon vahvistuslausuma ja vuotuinen yhteenveto edeltävältä tilivuodelta;
- c) tämän asetuksen 34 artiklan 5 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettu tarkastuslausunto ja -kertomus edeltävältä tilivuodelta.

49 artikla

Tilityksen laatiminen

1. Varainhoitoasetuksen 59 artiklan 5 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettu tilitys toimitetaan komissiolle kunkin toimenpideohjelman osalta. Tilityksen on katettava tilivuosi ja sisällettävä seuraavat:

- a) todentamisviranomaisen kirjanpitojärjestelmään viety tukikelpoisten julkisten menojen kokonaismäärä, joka on sisällytetty komissiolle esitettyihin maksatushakemuksiin 41 artiklan ja 45 artiklan 2 kohdan mukaisesti tilivuoden päätyttyä seuraavan heinäkuun 31 päivään mennessä, toimien toteuttamisesta aiheutuneiden vastaavien tukikelpoisten julkisten menojen kokonaismäärä sekä tuensaajille 42 artiklan 2 kohdan mukaisesti suoritettujen vastaavien maksujen kokonaismäärä;
- b) tilivuoden aikana peruutetut ja takaisin perityt määrät, tilivuoden lopun tilanteen mukaisesti takaisin perittävät määrät sekä määrät, joita ei saada perityiksi takaisin;
- c) edellä olevan a alakohdan nojalla todettujen menojen ja saman tilivuoden osalta maksatushakemuksissa ilmoitettujen menojen välinen täsmäytys sekä selvitys mahdollisista eroista.

2. Jos jäsenvaltio jättää tilityksestään pois välimaksupyynnön tilivuoden osalta aiemmin sisällyneitä menoja siksi, että näiden menojen laillisuuden ja asianmukaisuuden arviointi on meneillään, tällaiset menot tai niiden osat, jotka myöhemmin todetaan lailliseksi ja asianmukaisiksi, voidaan sisällyttää kokonaan tai osittain jotakin seuraavaa tilivuotta koskevaan välimaksupyynnöön.

3. Komissio hyväksyy tämän artiklan yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi täytäntöönpanosäädöksiä, joilla vahvistetaan tässä artiklassa tarkoitettu tilityksen malli. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 63 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

50 artikla

Tilien tarkastus ja hyväksyminen

1. Viimeistään tilikauden loppumista seuraavan vuoden toukokuun 31 päivänä komissio tarkastaa varainhoitoasetuksen 59 artiklan 6 kohdan mukaisesti jäsenvaltion tämän asetuksen 48 artiklan mukaisesti toimittamat asiakirjat.

Jäsenvaltion on komission pyynnöstä toimitettava kaikki tarvittavat lisätiedot, jotta komissio voi todeta tilien täydellisyys-, oikeellisuus- ja totuudenmukaisuuden tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädettyssä määräajassa.

2. Komissio hyväksyy tilit, jos se voi todeta niiden täydellisyys-, oikeellisuuden ja totuudenmukaisuuden. Komissio päätyy tällaiseen toteamukseen, jos tarkastusviranomaisen on antanut ilman huomautuksia olevan tarkastuslausunnon tilien täydellisyydestä, oikeellisuudesta ja totuudenmukaisuudesta, paitsi jos komissiolle on erityistä näyttöä tilejä koskevan tarkastuslausunnon epäluotettavuudesta.

3. Komissio ilmoittaa jäsenvaltioille 1 kohdassa säädettyssä määräajassa, voiko se hyväksyä tilit.

4. Jos komissio ei jäsenvaltiosta johtuvista syistä voi hyväksyä tilejä 1 kohdassa säädettyssä määräajassa, se ilmoittaa tästä ja tähän johtaneista syistä jäsenvaltioille 2 kohdan mukaisesti sekä ilmoittaa niille toimet, jotka on toteutettava, ja niiden toteuttamisaikataulun. Tämän ajanjakson päätyttyä komissio ilmoittaa jäsenvaltiolle, voiko se hyväksyä tilit.

5. Tileihin kirjattujen menojen perustana olevien toimien laillisuutta ja asianmukaisuutta koskevia kysymyksiä ei oteta huomioon komission hyväksyessä tilejä. Tilien tarkastus- ja hyväksymismenettely ei keskeytä välimaksupyyntöjen käsittelyä eikä johda maksujen keskeyttämiseen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 46 ja 47 artiklan soveltamista.

6. Komissio laskee hyväksytyjen tilien perusteella rahastosta tilivuoden osalta veloitettavan määrän ja vastaavat mukautukset jäsenvaltiolle suoritettaviin maksuihin. Komissio ottaa huomioon seuraavat:

i) 49 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen tilityksessä ilmoitetut määrät, joihin sovelletaan 20 artiklassa määriteltyä osarahoitusosuutta;

ii) komission kyseisen tilivuoden aikana suorittamien maksujen kokonaismäärä, joka käsittää komission 21 artiklan ja 40 artiklan 1 kohdan mukaisesti suorittamien välimaksujen määrän.

7. Tämän artiklan 6 kohdassa mainitun laskennan jälkeen komissio suorittaa mahdolliset lisämaksut 30 päivän kuluessa tilien hyväksymisestä. Jos jäsenvaltiolta on perittävä takaisin jokin määrä, komissio antaa siitä perintämääräyksen, joka toteutetaan mahdollisuuksien mukaan kuittaamalla määrä jäsenvaltiolle samassa toimenpideohjelmassa myöhemmin suoritettavia maksuja vastaan. Tällainen takaisinperintä ei muodosta rahoitussoikaisua eikä vähennä rahastosta toimenpideohjelmalle suoritettavaa tukea. Takaisin peritty määrä on varainhoitoasetuksen 177 artiklan 3 kohdan mukaista käyttötarkoitukseensa sidottua tuloa.

8. Jos komissio ei voi 4 kohdassa esitetyn menettelyn soveltamisen jälkeen hyväksyä tilejä, se määrittää käytettävissä olevien tietojen perusteella ja 6 kohdan mukaisesti rahastosta tilivuoden osalta veloitettavan määrän ja ilmoittaa siitä jäsenvaltiolle. Jos jäsenvaltio ilmoittaa tätä koskevasta hyväksynnästäan

komissiolle kahden kuukauden kuluessa siitä, kun komissio on toimittanut sille kyseiset tiedot, sovelletaan 7 kohtaa. Jos jäsenvaltio ei anna hyväksyntäänsä, komissio antaa täytäntöönpanosäädöksillä päätöksen, jossa määrätään rahastosta tilivuoden osalta veloitettava määrä. Tällainen päätös ei muodosta rahoitussoikaisua eikä vähennä rahastosta toimenpideohjelmalle suoritettavaa tukea. Päätöksen perusteella komissio tekee mukautukset jäsenvaltioille suoritettaviin maksuihin 7 kohdan mukaisesti.

9. Komission tileille antama hyväksyntä tai 8 kohdan mukainen komission päätös ei rajoita 55 ja 56 artiklan mukaista oikaisujen soveltamista.

10. Jäsenvaltiot voivat korvata sääntöjenvastaiset määrät, jotka on havaittu tilityksen toimittamisen jälkeen, tekemällä vastaavat mukautukset sen tilivuoden tilitykseen, jona sääntöjenvastaisuus havaittiin, tämän kuitenkaan rajoittamatta 55 ja 56 artiklan soveltamista.

51 artikla

Asiakirjojen saatavuus

1. Hallintoviranomaisen on varmistettava, että kaikki rahastosta tuettuja menoja koskevat todentavat asiakirjat toimista, joiden tukikelpoiset julkiset kokonaismenot ovat alle 1 000 000 euroa, ovat pyynnöstä komission ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen saatavilla kolmen vuoden ajan toimen menot sisältävien tilityksen toimittamista seuraavan joulukuun 31 päivästä lukien.

Muiden kuin ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen toimien osalta kaikkien todentavien asiakirjojen on oltava saatavilla kahden vuoden ajan päätökseen saadun toimen lopulliset menot sisältävän tilityksen toimittamista seuraavan joulukuun 31 päivästä lukien.

Hallintoviranomainen voi päättää soveltaa toisessa alakohdassa tarkoitettua sääntöä toimiin, joiden tukikelpoiset kokonaismenot ovat alle 1 000 000 euroa.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu määräaika lakkaa kulumasta vireillä olevan oikeudenkäynnin johdosta tai komission asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä.

2. Hallintoviranomaisen on ilmoitettava tuensaajille 1 kohdassa tarkoitettujen määräajan alkamispäivä.

3. Asiakirjat on säilytettävä joko alkuperäisinä tai oikeaksi todistettuina jäljennöksinä tai sellaisilla yleisesti hyväksytyillä tietovälineillä, joissa on alkuperäiset asiakirjat sähköisessä muodossa tai vain sähköisessä muodossa olemassa olevat asiakirjat.

4. Asiakirjat on säilytettävä muodossa, josta henkilöt, joita tiedot koskevat, ovat tunnistettavissa ainoastaan niin kauan kuin on tarpeen siihen tarkoitukseen, jota varten tiedot on kerätty tai jota varten niitä myöhemmin käsitellään.

5. Kansallisten viranomaisten on määritettävä menettely, jolla yleisesti hyväksytyillä tietovälineillä säilytettyjen asiakirjojen todistetaan vastaavan alkuperäisiä asiakirjoja, ja menettelyllä on varmistettava, että säilytetyt versiot vastaavat kansallisen lainsäädännön vaatimuksia ja että niitä voidaan käyttää tarkastustarkoituksiin.

6. Jos asiakirjat ovat olemassa vain sähköisessä muodossa, käytettyjen tietojärjestelmien on täytettävä hyväksytyt turvallisuusvaatimukset, joilla varmistetaan, että säilytetyt asiakirjat vastaavat kansallisen lainsäädännön vaatimuksia ja että niitä voidaan käyttää tarkastustarkoituksiin.

52 artikla

Asiakirjojen esittäminen sulkemista varten ja loppumaksun maksaminen

1. Edellä 48 artiklassa tarkoitettujen asiakirjojen lisäksi jäsenvaltioiden on esitettävä viimeiseltä tilivuodelta eli 1 päivänä heinäkuuta 2023 alkavalta ja 30 päivänä kesäkuuta 2024 päättyvältä jaksolta toimenpideohjelmaa koskeva lopullinen täytäntöönpanokertomus.

2. Loppumaksu maksetaan viimeistään kolmen kuukauden kuluttua viimeisen tilivuoden tilien hyväksymistä koskevan päätöksen päivästä tai yhden kuukauden kuluttua lopullisen täytäntöönpanokertomuksen hyväksymispäivästä, sen mukaan kumpi päivämäärä on myöhempi.

3 LUKU

Rahoitusoikaisu ja takaisinperintä

53 artikla

Jäsenvaltioiden tekemät rahoitusoikaisu

1. Jäsenvaltioilla on ensisijainen vastuu sääntöjenvastaisuuksien tutkimisesta, tarvittavien rahoitusoikaisujen tekemisestä ja varojen takaisinperinnästä. Kun on kyse systeemisestä sääntöjenvastaisuudesta, jäsenvaltion on laajennettava tutkimuksiaan siten, että ne kattavat kaikki toimet, joihin on voinut aiheutua sääntöjenvastaisuuksia.

2. Jäsenvaltioiden on tehtävä tarpeelliset rahoitusoikaisu, jotka liittyvät toimissa tai toimenpideohjelmissa havaittuihin yksittäisiin tai systeemisiin sääntöjenvastaisuuksiin. Rahoitusoikaisu toteutetaan peruuttamalla toimen tai toimenpideohjelman

julkinen rahoitusosuus kokonaan tai osittain. Jäsenvaltion on otettava huomioon sääntöjenvastaisuuksien luonne ja vakavuus sekä niistä rahastolle aiheutunut taloudellinen tappio, ja sen on tehtävä oikeasuhteinen oikaisu. Hallintoviranomaisen on sisällytettävä rahoitusoikaisu sen tilivuoden tilitykseen, jona peruuttamisesta päätetään.

3. Jäsenvaltio voi käyttää 2 kohdan mukaisesti peruutetun rahaston rahoitusosuuden uudelleen kyseisessä toimenpideohjelmassa, jollei 4 kohdasta muuta johdu.

4. Rahoitusosuutta, joka on peruutettu 2 kohdan mukaisesti, ei saa käyttää uudelleen mihinkään oikaisun kohteena olleeseen toimeen, ja jos rahoitusoikaisu tehdään systeemisen sääntöjenvastaisuuden vuoksi, osuutta ei saa käyttää mihinkään sellaiseen toimeen, jossa on esiintynyt systeeminen sääntöjenvastaisuus.

5. Rahoitusoikaisu ei vaikuta jäsenvaltioiden velvollisuuteen periä varoja takaisin tämän artiklan mukaisesti.

54 artikla

Komission tekemät rahoitusoikaisu

1. Komissio tekee täytäntöönpanosäädöksin rahoitusoikaisuja peruuttamalla toimenpideohjelmalta myönnetyn unionin rahoitusosuuden kokonaan tai osittain ja perimällä varat takaisin jäsenvaltiolta, jotta unionin rahoituksen ulkopuolelle suljetaan menot, jotka ovat sovellettavan lainsäädännön vastaisia.

2. Sovellettavan lainsäädännön rikkominen johtaa rahoitusoikaisuun vain komissiolle ilmoitettujen menojen osalta ja siinä tapauksessa, että jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

- rikkominen on vaikuttanut rahaston tukikohteeksi otetun toimen valintaan, jonka vastuussa oleva elin on tehnyt, tai tapauksissa, joissa ei rikkomuksen luonteen vuoksi ole mahdollista todeta tätä vaikutusta mutta on olemassa perusteltu riski, että rikkomisella on ollut tällainen vaikutus;
- rikkominen on vaikuttanut unionin talousarviosta korvattaviin ilmoitettujen menojen määrään, tai tapauksissa, joissa ei rikkomuksen luonteen vuoksi ole mahdollista ilmaista määrällisesti sen rahoitusvaikutusta mutta on olemassa perusteltu riski, että rikkomisella on ollut tällainen vaikutus.

3. Päätäessään 1 kohdan mukaisesta rahoitusoikaisusta komissio noudattaa suhteellisuusperiaatetta ottamalla huomioon sovellettavan lainsäädännön rikkomisen luonteen ja vakavuuden sekä sen rahoitusvaikutukset unionin talousarvioon. Komissio ilmoittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle päätöksistä, jotka on tehty rahoitusoikaisujen tekemiseksi.

55 artikla

Komission tekemien rahoitusoikaisujen perusteet

1. Komissio tekee rahoitusoikaisut täytäntöönpanosäädöksillä peruuttamalla toimenpideohjelmalle myönnetyn unionin rahoitusosuuden 54 artiklan mukaisesti kokonaan tai osittain, jos se tarvittavan tutkinnan jälkeen päättyy siihen, että

- a) toimenpideohjelman hallinto- ja valvontajärjestelmän tehokkaassa toiminnassa on vakava puute, joka on vaarantanut toimenpideohjelmalle jo maksetun unionin rahoitusosuuden;
- b) jäsenvaltio ei ole täyttänyt 53 artiklan mukaisia velvoitteitaan ennen tämän kohdan mukaisen oikaisumenettelyn vireillepääntä;
- c) maksatushakemukseen sisältyvät menot ovat sääntöjenvastaisia eikä jäsenvaltio ole oikaisut niitä ennen tämän kohdan mukaisen oikaisumenettelyn vireillepääntä.

Komissio tekee rahoitusoikaisunsa havaittujen yksittäisten sääntöjenvastaisuuksien perusteella ja ottaa huomioon sen, onko sääntöjenvastaisuus systeeminen. Jos rahastosta veloitettujen sääntöjenvastaisuuksien menojen tarkka laskeminen ei ole mahdollista, komissio soveltaa kiinteämääräistä tai ekstrapoloitua rahoitusoikaisua.

2. Päätäessään 1 kohdan mukaisesta oikaisusta komissio noudattaa suhteellisuusperiaatetta ottamalla huomioon sääntöjenvastaisuuden luonteen ja vakavuuden samoin kuin kyseisessä toimenpideohjelmassa havaittujen hallinto- ja valvontajärjestelmien puutteiden laajuuden ja taloudelliset vaikutukset.

3. Jos komissio perustaa kantansa muiden kuin omien yksiköidensä tilintarkastajien raportteihin, se tekee omat johtopäätöksensä taloudellisista seurauksista tarkasteltuaan kyseisen jäsenvaltion 53 artiklan 2 kohdan mukaisesti toteuttamia toimenpiteitä, 30 artiklan 2 kohdan mukaisesti lähetettyjä ilmoituksia ja jäsenvaltioiden mahdollisesti antamia vastineita.

4. Siirretään komissiolle valta antaa 62 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla vahvistetaan yksityiskohtaiset säännöt, jotka koskevat hallinto- ja valvontajärjestelmien tehokkaan toiminnan vakavien puutteiden määrittämisen perusteita, vakavien puutteiden pääasialliset tyypit mukaan lukien, sovellettavan rahoitusoikaisun suuruuden määrittämisperusteita sekä kiinteämääräisten tai ekstrapoloitujen rahoitusoikaisujen soveltamisperusteita.

56 artikla

Komission tekemiin rahoitusoikaisuihin sovellettava menettely

1. Ennen rahoitusoikaisua koskevan päätöksen antamista komissio panee menettelyn vireille ilmoittamalla jäsenvaltiolle tarkastelunsa alustavat päätelmät ja pyytämällä jäsenvaltiota toimitamaan huomautuksensa kahden kuukauden kuluessa.

2. Jos komissio ehdottaa ekstrapolaatioon perustuvaa tai kiinteämääräistä rahoitusoikaisua, jäsenvaltiolle annetaan mahdollisuus osoittaa kyseiseen asiakirja-aineistoon perustuvalla tutkimuksella, että sääntöjenvastaisuus ei tosiasiaa ole niin laaja kuin komissio on arvioinut. Sovittuaan asiasta komission kanssa jäsenvaltio voi rajoittaa tämän tutkimuksen laajuuden sopivaan aineiston osaan tai otokseen. Tähän aineistojen tutkimiseen varattu aika saa asianmukaisesti perusteltuja tapauksia lukuun ottamatta olla enintään toiset kaksi kuukautta 1 kohdassa tarkoitettua kahden kuukauden määräajan jälkeen.

3. Komissio ottaa huomioon kaikki jäsenvaltion 1 ja 2 kohdassa mainittujen määräaikaisten kuluessa toimittamat todisteet.

4. Jos jäsenvaltio ei hyväksy komission alustavia päätelmiä, komissio kutsuu jäsenvaltion järjestämänsä kuulemiseen, jotta varmistetaan, että kaikki asiaankuuluvat tiedot ja huomautukset ovat käytettävissä rahoitusoikaisun soveltamista koskevien komission päätelmien perustana.

5. Jos asiassa päästään sopimukseen, jäsenvaltio voi käyttää varat uudelleen 53 artiklan 3 kohdan mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän artiklan 7 kohdan soveltamista.

6. Rahoitusoikaisujen soveltamista varten komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä päätöksen kuuden kuukauden kuluessa kuulemisesta tai lisätietojen vastaanottamisesta, jos jäsenvaltion kanssa on kuulemisen perusteella sovittu lisätietojen toimitamisesta. Komissio ottaa huomioon kaikki menettelyn kuluessa toimitetut tiedot ja huomautukset. Jos kuulemista ei pidetä, kuuden kuukauden määräaika alkaa kahden kuukauden kuluttua päivästä, jona komissio lähetti kutsun kuulemiseen.

7. Jos komissio 36 artiklan mukaisia tehtäviä suorittaessaan tai Euroopan tilintarkastustuomioistuin havaitsee sääntöjenvastaisuuksia, jotka ovat osoitus vakavasta puutteesta hallinto- ja valvontajärjestelmien tehokkaassa toiminnassa, niihin perustuvalla rahoitusoikaisulla pienennetään rahastosta toimenpideohjelmalle osoitettua tukea.

Ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta, kun kyseessä on vakava puute hallinto- ja valvontajärjestelmien tehokkaassa toiminnassa, joka on ennen päivää, jona komissio tai Euroopan tilintarkastustuomioistuin on havainnut sen,

- a) tuotu esille komissiolle varainhoitoasetuksen 59 artiklan 5 kohdan mukaisesti toimitetussa johdon vahvistuslausumassa, vuotuisessa tarkastuskertomuksessa tai tarkastuslausunnossa taikka tarkastusviranomaisen komissiolle toimittamissa muissa tarkastuskertomuksissa ja toteutetuissa asianmukaisissa toimenpiteissä; tai
- b) johtanut jäsenvaltion toteuttamiin tarkoituksenmukaisiin korjaaviin toimiin.

Hallinto- ja valvontajärjestelmän tehokkaan toiminnan vakavien puutteiden arvioinnin on perustuttava asiaankuuluvien johdon vahvistuslausumien, vuotuisten tarkastuskertomusten ja tarkastuslausuntojen toimittamisen ajankohtana sovellettavaan lainsäädäntöön.

Päättyessään rahoitusoikaisusta komissio

- a) noudattaa suhteellisuusperiaatetta ottamalla huomioon hallinto- ja valvontajärjestelmän tehokkaan toiminnan vakavan puutteen luonteen ja vakavuuden sekä sen rahoitusvaikutukset unionin talousarvioon;
- b) jättää kiinteämääräisen tai ekstrapoloidun oikaisun soveltamiseksi ottamatta huomioon jäsenvaltion aiemmin havaitsemat sääntöjenvastaiset menot, joiden osalta tilitystä on mukautettu 50 artiklan 10 kohdan mukaisesti, ja menot, joiden laillisuuden ja asianmukaisuuden arviointi on meneillään 49 artiklan 2 kohdan mukaisesti;
- c) ottaa huomioon jäsenvaltion menoihin soveltamat kiinteämääräiset tai ekstrapoloidut oikaisut sellaisten muiden vakavien puutteiden osalta, jotka jäsenvaltio on havainnut määrittäessään unionin talousarviolle koituvaa jäännösriskiä.

57 artikla

Takaisinmaksut

1. Kaikki unionin talousarvioon takaisin maksettavat määrät on suoritettava varainhoitoasetuksen 73 artiklan mukaisesti laaditussa perintämääräyksessä vahvistettuun määräaikaan mennessä. Määräpäivä on määräyksen antamista seuraavan toisen kuukauden viimeinen päivä.

2. Takaisinmaksun viivästyminen johtaa viivästyskorkoon, joka lasketaan määräpäivästä tosiasialliseen maksupäivään. Viivästyskorko on puolitoista prosenttiyksikköä korkeampi kuin

korko, jota Euroopan keskuspankki soveltaa tärkeimpiin jälle-rahoitustoimiinsa sen kuukauden ensimmäisenä työpäivänä, johon määräpäivä osuu.

58 artikla

Toimenpideohjelmien oikeasuhteinen valvonta

1. Kun toimen tukikelpoisten menojen kokonaismäärä on enintään 150 000 euroa, tarkastusviranomainen tai komissio tarkastaa toimen ainoastaan kerran ennen päätökseen saatetun toimen lopulliset kustannukset sisältävän tilivuoden tilityksen toimittamista. Muut toimet tarkastaa joko tarkastusviranomainen tai komissio ainoastaan kerran tilivuotta kohden ennen päätökseen saatetun toimen lopulliset kustannukset sisältävän tilivuoden tilityksen toimittamista. Tarkastusviranomainen tai komissio ei tarkasta toimia tiettyä vuonna, jos Euroopan tilintarkastustuomioistuin on jo suorittanut tarkastuksen kyseisenä vuonna, edellyttäen että tarkastusviranomainen tai komissio voi käyttää Euroopan tilintarkastustuomioistuimen näitä toimia koskevan tarkastustyön tuloksia omien tehtäviensä suorittamiseen.

2. Toimenpideohjelmasta I tuetun toimen tarkastus voi kattaa kaikki sen täytäntöönpanon vaiheet ja kaikki jakeluketjun tasot, lukuun ottamatta loppukäyttäjien tarkastusta, jollei riskinarvioinnissa ole todettu erityistä sääntöjenvastaisuuksien tai petosten riskiä.

3. Kun toimenpideohjelmaa koskeva viimeisin tarkastuslausunto osoittaa, ettei merkittäviä puutteita ole, komissio voi sopia tarkastusviranomaisen kanssa seuraavassa 37 artiklan 2 kohdassa tarkoitettussa kokouksessa, että tarvittavan tarkastustyön määrää voidaan vähentää siten, että määrä on suhteessa todettuun riskiin. Tällaisissa tapauksissa komissio ei tee omia tarkastuksia paikan päällä, jollei ole näyttöä komissiolle tilivuonna, jonka osalta komissio on hyväksynyt tilit, ilmoitettuihin menoihin vaikuttavista hallinto- ja valvontajärjestelmän puutteista.

4. Kun komissio toteaa voivansa luottaa tarkastusviranomaisen toimenpideohjelmaa koskevaan lausuntoon, se voi sopia tarkastusviranomaisen kanssa rajaavansa omat paikan päällä tehtävät tarkastuksensa tarkastusviranomaisen työn tarkastamiseen, jollei tarkastusviranomaisen työtä koskevista puutteista ole näyttöä tilivuodelta, jonka osalta komissio on hyväksynyt tilit.

5. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään, tarkastusviranomainen ja komissio voivat tarkastaa toimia, jos riskinarvioinnissa tai Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksessa on todettu erityinen sääntöjenvastaisuuksien tai petosten riski, jos on näyttöä kyseisen toimenpideohjelman hallinto- ja valvontajärjestelmän tehokkaan toiminnan vakavista puutteista, ja 51 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla kaudella. Komissio voi tarkastaa tarkastusviranomaisen jäljitysketjun tai osallistua tarkastusviranomaisen paikan päällä tekemiin tarkastuksiin arvioidakseen tarkastusviranomaisen työtä, ja se voi tarkastaa toimia silloin, kun se on kansainvälisesti hyväksytyjen tilintarkastusstandardien mukaisesti tarpeen, jotta varmistetaan, että tarkastusviranomainen toimii tehokkaasti.

4 LUKU

Vapauttaminen

59 artikla

Vapauttaminen

1. Komissio vapauttaa toimenpideohjelman käsittämästä määrästä ne osat, joita ei ole käytetty ennakkomaksun ja välimaksujen maksamiseen viimeistään toimenpideohjelman talousarviositoumusvuotta seuraavan kolmannen varainhoitovuoden joulukuun 31 päivänä tai joiden osalta ei ole esitetty 41 artiklan mukaisesti laadittua maksatushakemusta 45 artiklan mukaisesti, mukaan lukien maksatushakemukset, johon kohdistuu kokonaisuudessaan tai osittain maksun määräajan kulumisen keskeyttäminen tai maksujen keskeyttäminen.

2. Talousarviositoumusten 31 päivänä joulukuuta 2023 avoinna oleva osa vapautetaan, jos mikä tahansa 52 artiklan 1 kohdassa vaadituista asiakirjoista on jätetty toimittamatta komissiolle 52 artiklan 1 kohdassa asetettuun määräaikaan mennessä.

60 artikla

Vapauttamista koskevat poikkeukset

1. Vapauttamisen kohteena olevasta määrästä on vähennettävä määrät, jotka vastaavat sitä talousarviositoumusta, jonka osalta:

- a) toimet keskeytetään sellaisen oikeudellisen menettelyn tai hallinnollisen muutoksenhau vuoksi, jolla on lykkäävä vaikutus; tai
- b) ei ole ollut mahdollista esittää maksupyyntöä koko toimenpideohjelman tai sen osan täytäntöönpanoa vakavasti vaikeuttaneen ylivoimaisen esteen vuoksi.

Ylivoimaiseen esteeseen ensimmäisen alakohdan b alakohdan nojalla vetoavien kansallisten viranomaisten on osoitettava ylivoimaisesta esteestä koituvat välittömät seuraukset koko toimenpideohjelman tai sen osan täytäntöönpanolle.

Ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdan soveltamiseksi vähennystä voidaan pyytää kerran, jos keskeytys tai ylivoimainen este on kestänyt enintään yhden vuoden, tai niin monta kertaa kuin ylivoimaisen esteen kesto tai niiden vuosien määrä edellyttää, jotka ovat kuluneet toimen täytäntöönpanon keskeyttäneen oikeudellisen tai hallinnollisen päätöksen ja lopullisen oikeudellisen tai hallinnollisen päätöksen välillä.

2. Jäsenvaltion on lähetettävä komissiolle tiedot 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuista poikkeuksista viimeistään 31 päivänä tammikuuta sen määrän osalta, joka on ilmoitettava edellisen vuoden loppuun mennessä.

61 artikla

Menettely

1. Komissio ilmoittaa jäsenvaltiolle ja hallintoviranomaiselle hyvissä ajoin aina, kun on olemassa vaara, että 59 artiklan mukaista talousarviositoumuksen vapauttamista koskevaa sääntöä sovelletaan.

2. Komissio ilmoittaa 31 päivästä tammikuuta saamiensa tietojen pohjalta jäsenvaltiolle ja hallintoviranomaiselle määrän, jota talousarviositoumuksen vapauttaminen näiden tietojen perusteella koskee.

3. Jäsenvaltiolla on kaksi kuukautta aikaa hyväksyä vapautettava määrä tai esittää huomautuksensa.

4. Jäsenvaltion on viimeistään 30 päivänä kesäkuuta esitettävä komissiolle tarkistettu rahoitussuunnitelma, jossa otetaan huomioon toimenpideohjelman pienennetty tuen määrä kyseisenä varainhoitovuonna. Jos suunnitelmaa ei esitetä, komissio tarkistaa rahoitussuunnitelman pienentämällä rahaston rahoitusosuutta kyseisen varainhoitovuoden osalta.

5. Komissio muuttaa toimenpideohjelman hyväksymisestä annettua päätöstä täytäntöönpanosäädöksellä viimeistään 30 päivänä syyskuuta.

VII OSASTO

TOIMIVALLAN SIIRTO SEKÄ TÄYTÄNTÖÖNPANO- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

62 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.

2. Siirretään komissiolle tämän asetuksen voimaantulopäivästä määräämättömäksi ajaksi 13 artiklan 6 kohdassa, 30 artiklan 2 kohdan viidennessä alakohdassa, 32 artiklan 8 kohdan ensimmäisessä alakohdassa, 32 artiklan 9 kohdassa, 34 artiklan 7 kohdassa, 34 artiklan 8 kohdassa ja 55 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.

3. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

4. Delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaika jatketaan kahdella kuukaudella.

Jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole määräajan päätyessä vastustanut delegoitua säädöstä, se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, ja se tulee voimaan siinä mainittuna päivänä.

Delegoitu säädös voidaan julkaista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ja se voi tulla voimaan ennen mainitun määräajan päätymistä, jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ilmoittaneet komissiolle, etteivät ne aio vastustaa säädöstä.

Jos Euroopan parlamentti tai neuvosto vastustaa delegoitua säädöstä, se ei tule voimaan. Säädöstä vastustava toimielin esittää perusteet, joiden vuoksi se vastustaa delegoitua säädöstä.

63 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 4 artiklaa.

3. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

Jos komitea ei anna lausuntoa, komissio ei hyväksy tämän asetuksen 32 artiklan 8 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuun täytäntöönpanovaltaan perustuvaa ehdotusta täytäntöönpanosäädökseksi ja tuolloin sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa.

64 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2014.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Strasbourgissa 11 päivänä maaliskuuta 2014.

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies
M. SCHULZ

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
D. KOURKOULAS

LIITE I

TOIMENPIDEOHJELMIEN MALLIT

1. Toimenpideohjelman I malli

	Luku Kohta Alakohta	Kuvaus / huomautuksia	Koko (merkki-määrä)
1.	TUNNISTETIEDOT	Tässä kohdassa on tarkoitus yksilöidä ainoastaan asianomainen ohjelma. Tässä kohdassa on esitettävä selkeästi seuraavat: Jäsenvaltio Toimenpideohjelman nimi CCI	200
2.	OHJELMAN LAATIMINEN		
2.1	Tilanne	Kohteena olevat aineellisen puutteen tyypit ja perustelut niiden valinnalle	4 000
		Toimenpideohjelmaan valitut aineellisen puutteen tyypit	200
2.2	Kohteena oleva aineellisen puutteen tyyppi	Yksi kohta (ja vastaavat alakohdat) kustakin toiminnan kohteena olevasta aineellisen puutteen tyypistä	
2.2.1	Kuvaus	Kuvaus elintarvikkeiden tai perushyödykkeiden jakelun ja vastaavien liittänohjelmiten keskeisistä piirteistä	4 000
2.2.2	Kansalliset ohjelmat	Kuvaus tuettavista kansallisista ohjelmista	2 000
2.3	Muuta	Muut merkittävänä pidetyt tiedot	4 000
3.	TÄYTÄNTÖÖN-PANO		
3.1	Tiedot vähävaraisimmista	Kuvaus vähävaraisimpiin sovellettavien tukikelpoisuusperusteiden vahvistamismenettelystä, joka on tarvittaessa eriytetty kohteena olevien aineellisen puutteen tyyppien mukaan	2 000
3.2	Toimien valinta	Toimien valintaperusteet ja kuvaus valintamenettelystä, joka on tarvittaessa eriytetty kohteena olevien aineellisen puutteen tyyppien mukaan	2 000
3.3	Kumppani-organisaatioiden valinta	Kumppaniorganisaatioiden valintaperusteet, jotka on tarvittaessa eriytetty toiminnan kohteena olevien aineellisen puutteen tyyppien mukaan	2 000
3.4	Täydentävyys Euroopan sosiaalirahaston (ESR) kanssa	Kuvaus menettelystä, jolla varmistetaan keskinäinen täydentävyys ESR:n kanssa	4 000
3.5	Institutionaalinen rakenne	Hallintoviranomaisen, soveltuviin tapauksiin todentamishallintoviranomaisen, tarkastusviranomaisen ja sen elimen tunnistetiedot, jolle komissio suorittaa maksut	2 000
3.6	Seuranta ja arviointi	Kuvaus siitä, kuinka ohjelman täytäntöönpanoa seurataan	4 000
3.7	Tekninen tuki	Kuvaus siitä, miten 27 artiklan 4 kohdan mukaista teknistä tukea aiotaan käyttää, mukaan lukien toimenpiteet, joilla lisätään tuensaajien hallinnollisia valmiuksia toimenpideohjelman toimien moitteettoman varainhoidon osalta	4 000

Luku Kohta Alakohta	Kuvaus / huomautuksia	Koko (merkki-määrä)	
4.	SIDOSRYHMIEN OSAL- LISTUMINEN	Kuvaus toteutettavista toimenpiteistä, joilla pyritään saamaan kaikki asianomaiset sidosryhmät sekä tapauksen mukaan toimivaltaiset alue-, paikallis- ja muut viranomaiset mukaan toimenpideohjelman valmisteluun.	2 000
5.	RAHOITUSSUUNNITEL- MA	Tässä kohdassa on esitettävä 5.1 taulukko, jossa eritellään vuosikohtaisesti 20 artiklan mukaisesti rahastosta annettavaan tukeen varatut määrärahat ja osarahoitus; 5.2 taulukko, jossa täsmennetään koko ohjelmakauden osalta toimenpideohjelmasta kuhunkin aineellisen puutteen tyyppiin kohdistettavan tuen kokonaismäärärahat sekä vastaavat liitännäistoimenpiteet.	Teksti: 1 000 Tiedot CSV- tai XLS-muo- dossa

Rahoitustietojen esitysmalli (5 kohta):

5.1 Toimenpideohjelman rahoitussuunnitelma, jossa esitetään rahaston vuotuiset maksusitoumukset ja vastaava kansallinen osarahoitus toimenpideohjelmaan (euroina)

	Yhteensä	2014	2015	...	2020
Rahasto (a)					
Kansallinen osarahoitus (b)					
Julkiset menot (c) = (a) + (b)					
Osarahoitusosuus (d) = (a) / (c)					

5.2 Rahoitussuunnitelma, jossa täsmennetään toimenpideohjelmasta kuhunkin aineellisen puutteen tyyppiin sekä vastaaviin liitännäistoimenpiteisiin kohdistettavan tuen kokonaismäärärahat (euroina)

Aineellisen avun tyyppi	Julkiset menot
Yhteensä	
Tekninen tuki	
Aineellisen avun tyyppi 1	
— vastaavat liitännäistoimenpiteet	
Aineellisen avun tyyppi 2	
— vastaavat liitännäistoimenpiteet	
Aineellisen avun tyyppi n	
— vastaavat liitännäistoimenpiteet	

2. Toimenpideohjelman II malli

Luku Kohta Alakohta	Kuvaus / huomautuksia	Koko (merkkimäärä)	
1.	TUNNISTETIEDOT	Tässä kohdassa on tarkoitus ainoastaan yksilöidä asianomainen ohjelma. Tässä kohdassa on esitettävä selkeästi seuraavat: Jäsenvaltio Toimenpideohjelman nimi CCI	200
2.	OHJELMAN LAATIMINEN		
2.1	Strategia	Kuvaus strategiasta, jonka avulla ohjelmalla edistetään sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja köyhyyden vähentämistä Eurooppa 2020 -strategian mukaisesti, mukaan lukien perustelut avun ensisijaisen kohteen valinnalle	20 000
2.2	Toimintalogiikka	Selvitys kansallisista tarpeista	3 500
		Toimenpideohjelman erityistavoitteet	7 000
		Odotetut tulokset ja vastaavat tuotos- ja tulosindikaattorit perustaso- ja tavoitearvoineen (kunkin erityistavoitteen osalta)	3 500
		Tiedot avun kohteena olevista vähävaraisimmista	3 500
		Taloudelliset indikaattorit	2 000
2.3	Muuta	Muut merkittävänä pidetyt tiedot	3 500
3.	TÄYTÄNTÖÖN-PANO		
3.1	Toimenpiteet	Kuvaus tuettavien toimenpiteiden tyypeistä ja esimerkeistä ja niiden vaikutuksesta erityistavoitteiden saavuttamiseen	7 000
3.2	Toimien valinta	Toimien valintaa ohjaavat periaatteet tarvittaessa eriytettyinä toimenpiteiden tyyppin mukaan	3 500
3.3	Tuensaajat	Tuensaajien tyypit (tapauksen mukaan) tarvittaessa eriytettyinä toimenpiteiden tyyppin mukaan	3 500
3.4	Täydentävyys Euroopan sosiaalirahaston (ESR) kanssa	Kuvaus menettelystä, jolla varmistetaan keskinäinen täydentävyys ESR:n kanssa ja estetään toimien päällekkäisyys ja päällekkäinen rahoitus	4 000
3.5	Institutionaalinen rakenne	Hallintoviranomaisen, soveltuviissa tapauksissa todentamisviranomaisen, tarkastusviranomaisen ja sen elimen tunnistetiedot, jolle komissio suorittaa maksut	2 000
3.6	Seuranta ja arviointi	Tässä alakohdassa on kuvattava, kuinka ohjelman täytäntöönpanoa seurataan. On tarpeen selittää erityisesti, kuinka indikaattoreita käytetään ohjelman täytäntöönpanon seurannassa. Indikaattoreihin on kuuluttava kohdennettuihin menoihin liittyviä taloudellisia indikaattoreita ja tuettaviin toimiin liittyviä ohjelmakohtaisia tuotosindikaattoreita sekä kuhunkin erityistavoitteeseen liittyviä ohjelmakohtaisia tulosindikaattoreita.	4 000
3.7	Tekninen tuki	Kuvaus siitä, miten 27 artiklan 4 kohdan mukaista teknistä tukea aiotaan käyttää, mukaan lukien toimenpiteet, joilla lisätään tuensaajien hallinnollisia valmiuksia toimenpideohjelman toimien moitteettoman varainhoidon osalta	4 000

	Luku Kohta Alakohta	Kuvaus / huomautuksia	Koko (merkkimäärä)
4.	SIDOSRYHMIEN OSAL- LISTUMINEN	Kuvaus toteutettavista toimenpiteistä, joilla pyritään saamaan kaikki asianomaiset sidosryhmät sekä tapauksen mukaan toimivaltaiset alue-, paikallis- ja muut viranomaiset mukaan toimenpideohjelman valmisteluun	2 000
5.	RAHOITUSSUUNNITEL- MA	Tässä kohdassa on esitettävä 5.1 taulukko, jossa eritellään vuosikohtaisesti 20 artiklan mukaisesti rahastosta annettavaan tukeen varatut määrärahat ja osarahoitus; 5.2 taulukko, jossa täsmennetään koko ohjelmakauden osalta toimenpideohjelmasta kuhunkin tuettavan toimenpiteiden tyyppiin kohdistettavan tuen kokonaismäärärahat	Teksti: 1 000 Tiedot CSV- tai XLS-muo- dossa

Rahoitustietojen esitysmalli (5 kohta):

5.1 Toimenpideohjelman rahoitussuunnitelma, jossa esitetään rahaston vuotuiset maksusitoumukset ja vastaava kansallinen osarahoitus toimenpideohjelmaan (euroina)

	Yhteensä	2014	2015	...	2020
Rahasto (a)					
Kansallinen osarahoitus (b)					
Julkiset menot (c) = (a) + (b)					
Osarahoitusosuus (*) (d) = (a) / (c)					

(*) Tämä osuus voidaan pyöristää taulukossa lähimpään kokonaislukuun. Menojen korvaamiseen sovellettava tarkka osuus ilmaistaan suhteella d.

5.2 Rahoitussuunnitelma, jossa täsmennetään toimenpideohjelmasta kuhunkin toimenpiteiden tyyppiin kohdistettavan tuen kokonaismäärärahat (euroina)

Toiminta-ala	Julkiset menot
Yhteensä	
Tekninen tuki	
Toimenpiteen tyyppi 1	
Toimenpiteen tyyppi 2	
...	
Toimenpiteen tyyppi n	

LIITE II

Maksusitoumusmäärärahojen vuotuinen jakautuminen 2014–2020 (vuoden 2011 hintoina)

2014	EUR	485 097 840
2015	EUR	485 097 840
2016	EUR	485 097 840
2017	EUR	485 097 840
2018	EUR	485 097 840
2019	EUR	485 097 840
2020	EUR	485 097 840
Yhteensä	EUR	3 395 684 880

LIITE III

Rahaston varojen jakautuminen jäsenvaltioittain kaudella 2014–2020 (vuoden 2011 hintoina)

Jäsenvaltiot	Euroa
Belgia	65 500 000
Bulgaria	93 000 000
Tšekin tasavalta	20 700 000
Tanska	3 500 000
Saksa	70 000 000
Viro	7 100 000
Irlanti	20 200 000
Kreikka	249 300 000
Espanja	499 900 000
Ranska	443 000 000
Kroatia	32 500 000
Italia	595 000 000
Kypros	3 500 000
Latvia	36 400 000
Liettua	68 500 000
Luxemburg	3 500 000
Unkari	83 300 000
Malta	3 500 000
Alankomaat	3 500 000
Itävalta	16 000 000
Puola	420 000 000
Portugali	157 000 000
Romania	391 300 000
Slovenia	18 200 000
Slovakia	48 900 000
Suomi	20 000 000
Ruotsi	7 000 000
Yhdistynyt kuningaskunta	3 500 000
Yhteensä	3 383 800 000

LIITE IV

Hallintoviranomaisen ja todentamisviranomaisen nimeämisperusteet

1. Sisäinen valvontaympäristö

- i) organisaatorakenne, joka kattaa hallinto- ja todentamisviranomaisten tehtävät ja tehtävien jaon kunkin viranomaisen sisällä varmistetaan, että tehtävien eriyttämistä koskevaa periaatetta noudatetaan tarvittaessa;
- ii) järjestely, jolla varmistetaan, silloin kun tehtäviä siirretään välittävälle toimielimelle, että niille kuuluvat vastuut ja velvoitteet on määritelty, niiden valmiudet hoitaa siirrettyjä tehtäviä on tarkistettu ja että käytössä on raportointimenettelyjä;
- iii) väärinkäytöksiä ja aiheettomasti maksettujen summien takaisinperintää koskevat raportointi- ja seurantamenettelyt;
- iv) suunnitelma asianmukaisen henkilöstön, jolla on tarvittavat tekniset taidot, kohdentamisesta organisaation eri tasoille ja eri tehtäviin.

2. Riskinhallinta

Suhteellisuusperiaate huomioon ottaen järjestely, jolla varmistetaan, että asianmukainen riskienhallintatoimi toteutetaan tarvittaessa ja erityisesti, kun toimintaa muutetaan merkittävästi.

3. Hallinto- ja valvontatoimet

A. Hallintoviranomainen

- i) menettelyt, jotka koskevat tukihakemuksia, hakemusten arviointia, rahoitettavien hankkeiden valintaa, mukaan lukien ohjeet, joilla varmistetaan, että toimet edistävät toimenpideohjelman erityistavoitteiden ja tulosten saavuttamista tämän asetuksen 32 artiklan 3 kohdan b alakohdan säännösten mukaisesti;
- ii) menettelyt, jotka koskevat hallinnon tarkastuksia, mukaan lukien kullekin tuensaajan esittämälle korvaushakemukselle tehtävät hallinnolliset tarkastukset ja toimia koskevat paikalla tehtävät varmennukset;
- iii) menettelyt, jotka koskevat tuensaajan korvaushakemusten käsittelyä ja maksujen hyväksymistä;
- iv) menettelyt, jotka koskevat sähköistä tietojärjestelmää, jolla kootaan, tallennetaan ja säilytetään kutakin toimea koskevat tiedot, mukaan lukien tarvittaessa tiedot yksittäisistä osallistujista ja indikaattoritietojen erittely sukupuolen mukaan, ja jolla varmistetaan, että järjestelmän turvallisuus vastaa kansainvälisesti hyväksytyjä vaatimuksia;
- v) hallintoviranomaisen käyttöön ottamat menettelyt, joilla varmistetaan, että tuensaajilla on käytössään joko erillinen kirjanpitojärjestelmä tai soveltuva kirjanpitokoodi kaikille toimeen liittyville tapahtumille;
- vi) menettelyt, joilla otetaan käyttöön tehokkaat ja oikeasuhteiset petostentorjuntatoimenpiteet;
- vii) menettelyt, joilla varmistetaan asianmukainen jäljitysketju ja arkistointijärjestelmä;
- viii) menettelyt, jotka koskevat johdon vahvistuslausuman laatimista, toteutetuista tarkastuksista ja havaituista puutteista raportointia ja lopullisista tarkastuksista laadittavaa vuotuista yhteenvetoa;
- ix) menettelyt, joilla varmistetaan, että tuensaajalle toimitetaan asiakirja, jossa määritetään kullekin toimelle asetetut tukiedellytykset.

B. Todentamisviranomainen

- i) menettelyt, joilla todennetaan komissiolle osoitettavat välimaksupyynnöt;
- ii) menettelyt, jotka koskevat tilityksen laatimista ja sen täydellisyyden, oikeellisuuden ja totuudenmukaisuuden sekä sen todentamista, että menot ovat sovellettavan lainsäädännön mukaisia ottaen huomioon kaikkien tarkastusten tulokset;

- iii) menettelyt, joilla turvataan asianmukainen jäljitysketju säilyttämällä kunkin toimen kirjanpitoliedot sähköisessä muodossa, mukaan lukien tiedot takaisin perittävästä, takaisin perityistä tai palautetuista määristä;
- iv) tarvittaessa menettelyt, joilla varmistetaan, että todentamisviranomaisen saa hallintoviranomaiselta riittävät tiedot tehdyistä tarkastuksista ja tarkastusviranomaisen tekemien tai sen vastuulla tehtyjen tarkastusten tulokset.

4. Seuranta

A. Hallintoviranomainen

- i) tarvittaessa menettelyt, joilla tuetaan seurantakomitean työtä;
- ii) menettelyt, joiden mukaisesti laaditaan vuotuiset ja lopulliset täytäntöönpanokertomukset ja toimitetaan ne komissiolle.

B. Todentamisviranomaisen

Menettelyt, joiden mukaisesti täytetään ne todentamisviranomaisen velvoitteet, jotka koskevat hallinnon tarkastusten tulosten ja tarkastusviranomaisen tekemien tai sen vastuulla tehtyjen tarkastusten tulosten seuranta ennen maksatushakemusten toimittamista komissiolle.
